# Plán péče
# o
# národní přírodní rezervaci
# Pochválovská stráň

**na období**
**2027–2041**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

# Obsah

**1. Základní údaje o zvláště chráněném území ..... 1**
**1.1 Základní identifikační údaje** ..... 1
**1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR** ..... 1
**1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí** ..... 1
**1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma** ..... 2
**1.5 Překryv území s jiným typem ochrany** ..... 2
**1.6 Kategorie IUCN** ..... 2
**1.7 Předmět ochrany ZCHÚ** ..... 2
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu ..... 2
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav ..... 2
**1.8 Cíl ochrany** ..... 5
**2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany ..... 7**
**2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů** ..... 7
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů ..... 7
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů ..... 10
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti ..... 13
**2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti** ..... 14
**2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy** ..... 16
**2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch** ..... 16
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích ..... 16
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích ..... 16
2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody ..... 16
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky ..... 17
**2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup** ..... 17
**2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize** ..... 21
**3. Plán zásahů a opatření ..... 22**
**3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ** ..... 22
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání ..... 22
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území ..... 27
**3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností** ..... 27
**3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu** ..... 27
**3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území** ..... 27
**3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností** ..... 28
**3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území** ..... 28
**3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území** ..... 28
**4. Závěrečné údaje ..... 29**
**4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)** ..... 29
**4.2 Použité podklady a zdroje informací** ..... 29
**4.3 Seznam používaných zkratek** ..... 31
**4.4. Podklady pro plán péče zpracoval** ..... 32
**5. Přílohy ..... 33**

# 1. Základní údaje o zvláště chráněném území

## 1.1 Základní identifikační údaje

| | |
|---|---|
| evidenční číslo: | 1088 |
| kategorie ochrany: | národní přírodní rezervace |
| název území: | Pochválovská stráň |
| druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: | vyhláška |
| orgán, který předpis vydal: | Okresní národní výbor Rakovník |
| číslo předpisu: | |
| datum platnosti předpisu: | 24. 02. 1989 |
| datum účinnosti předpisu: | 01. 06. 1989 |

## 1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

| | |
|---|---|
| kraj: | Středočeský kraj |
| okres: | Rakovník |
| obec s rozšířenou působností: | Rakovník |
| obec s pověřeným obecním úřadem: | |
| obec: | Kozojedy |
| katastrální území: | Kozojedy |

**Příloha:**
M1 – Orientační mapa s vyznačením území

## 1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

### Zvláště chráněné území

**Katastrální území:** Kozojedy – 671894

| Číslo parcely podle KN | Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí | Druh pozemku podle KN | Způsob využití pozemku podle KN | Výměra parcely celková podle KN ($m^2$) | Výměra parcely v ZCHÚ ($m^2$)* |
|---|---|---|---|---|---|
| 565 | | ostatní plocha | ostatní komunikace | 10 150 | 1 677 |
| 502/35 | | lesní pozemek | | 228 808 | 220 640 |
| 506/1 | | lesní pozemek | | 904 223 | 2 810 |
| **Celkem** | | | | | **225 127** |

* Výměra parcel v ZCHÚ nebo jejich částí byla stanovena dle GIS a může se lišit od jiných evidencí.

### Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

**Příloha:**
M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

## 1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

| Druh pozemku | ZCHÚ plocha v ha | Vyhlášené OP plocha v ha | Způsob využití pozemku | ZCHÚ plocha v ha |
|---|---|---|---|---|
| lesní pozemky | 22,34 | – | | |
| vodní plochy | – | – | zamokřená plocha | – |
| | | | rybník nebo nádrž | – |
| | | | vodní tok | – |
| trvalé travní porosty | – | – | | |
| orná půda | – | – | | |
| ostatní zemědělské pozemky | – | – | | |
| ostatní plochy | 0,17 | – | neplodná půda | – |
| | | | ostatní způsoby využití | 0,17 |
| zastavěné plochy a nádvoří | – | – | | |
| **plocha celkem** | **22,51** | **0** | | |

Ve vyhlašovacím výnosu z roku 1989 je uvedena výměra 24,27 ha a byla stanovena podle tehdejší platné lesní hospodářské evidence.

## 1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: –
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): –
překryv s jiným typem ochrany: –
mezinárodní statut ochrany: –

Natura 2000
ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: –

## 1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

## 1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

### 1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Přirozená společenstva slínovcových výchozů s výskytem medvědice lékařské a zimostrázu alpského, přirozených teplomilných křovin, teplomilných doubrav a suťových lesů.

### 1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

## A. ekosystémy

| ekosystém | podíl plochy v ZCHÚ (%) | popis ekosystému | kód předmětu ochrany* |
|---|---|---|---|
| K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny | ≤ 1 | Maloplošné druhově pestré křoviny s typickým výskytem dřínu jarního (*Cornus mas*), který pravidelně doprovází svída krvavá (*Cornus sanguinea*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*), jeřáb dunajský (*Sorbus danubialis*) a další druhy dřevin. V podrostu se uplatňují především druhy stepních trávníků, teplomilných doubrav a lesních lemů. Vyskytují se při hranách skal, na rozerodovaných partiích skal, na obtížně dostupných úzkých skalních teráskách, na světlinách teplomilných lesních porostů, místy teplomilné křoviny zarůstají velice cenné fragmenty pěchavových trávníků. | a |
| L4 Suťové lesy | 20 | Na osypech pod opukovými skalami se nacházejí zachovalé bohatěji strukturované porosty s druhově velice pestrým dřevinným patrem. Jako dominanty se v nich střídají lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos)*, javor mléč (*Acer platanoides)* a javor klen (*Acer pseudplatanus)*. Místy je hojný i jilm horský (*Ulmus glabra)* a buk lesní (*Fagus sylvatica*). Druhově pestré je i keřové patro, ve kterém se na stinnějších místech uplatňuje především líska obecná (*Corylus avellana*). Ve světlejších porostech a na světlinách při horních hranách srázů se v nich maloplošně vyskytují i teplomilnější druhy křovin jako je dřín jarní (*Cornus mas*) nebo svída krvavá (*Cornus sanguinea*). V bylinném patře většinou dominují mařinka vonná (*Galium odoratum*) nebo bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*). Hojné jsou kapradiny a vzácně se vyskytuje i oměj pestrý (*Aconitum variegatum*). Suťové lesy porůstají i prudké a četnými sesuvy rozčleněné svahy pod osypy opukových skal. V těchto místech mají poněkud kulturnější charakter s dožívajícími druhotnými výsadbami smrku, ale s velice dobrou perspektivou samovolné přeměny v hodnotné suťové lesy. Na většině rozlohy biotopu je časté i odumřelé dřevo v různých stadiích rozkladu. | a |
| L5.1 Květnaté bučiny | 20 | Na plošině a mírně skloněném svahu při severovýchodním okraji CHÚ se nacházejí typičtější květnaté bučiny s velice bohatým bylinným patrem. Starší porosty na prudších stinných svazích mají přechodný charakter k vápnomilným bučinám a k suťovým lesům. Stanoviště bučin jsou na větších rozlohách narušeny druhotnými výsadbami smrku, nicméně se v nich hojně zmlazuje buk a klen. Na plošině při jihovýchodním okraji území přecházejí květnaté bučiny v bučiny acidofilní. V severovýchodním cípu území v místech s převahou habru jsou mapovány hercynské dubohabřiny, nicméně hojná příměs a zmlazení buků indikuje, že se jedná o druhotné porosty na stanovištích květnatých bučin. | c |

| ekosystém | podíl plochy v ZCHÚ (%) | popis ekosystému | kód předmětu ochrany* |
|---|---|---|---|
| L5.3 Vápnomilné bučiny | 12 | Bylinné patro vápnomilných bučin není vyhraněné, jedná se převážně o porosty přechodné ke květnatým bučinám, případně k suťovým lesům, nebo i k teplomilným doubravám. Bučiny při hraně srázu mají mírně zakrslý a pokroucený vzrůst a je pro ně charakteristická příměs dubu zimního (*Quercus petraea*) a výskyt pěchavy vápnomilné (*Sesleria caerulea*) v podrostu. Výskyt orchidejí je velice vzácný. Ve stinnějších bučinách na prudkých svazích se ojediněle vyskytují jen okrotice bílá (*Cephalanthera damasonium),* hlístník hnízdák *(Neottia nidus-avis*) a kruštíky (*Epipactis helleborine* agg.). | c |
| L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy | ≤ 1 | Úzký světlejší pás starých dubů (*Quercus petraea*) s příměsí buků, borovice lesní (*Pinus sylvestris*) a jeřábu břeku (*Sorbus torminalis)* při hraně srázu se světlinami s druhově pestrou vegetací. Na světlinách doubrav při hraně skal se maloplošně vytvářejí teplomilné křoviny s dřínem jarním (*Cornus mas*) a teplomilné trávníky s dominantní pěchavou vápnomilnou (*Sesleria caerulea)*.<br>Z dalších významnějších druhů se v bylinném patře vyskytuje např. zimostrázek alpský (*Polygala chamaebuxus)*, mařinka barvířská (*Asperula tinctoria*), svízel sivý (*Galium glaucum)*, svízel severní (*Galium boreale*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum)*, oman vrbolistý (*Inula salicina)*, smldník jelení (*Peucedanum cervaria)* nebo řimbaba okoličnatá (*Pyrethrum corymbosum*). V keřovém patře se dále vyskytují mj. jeřáb dunajský (*Sorbus danubialis)*, ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare)* nebo hlohy (*Crataegus* sp.). | a |
| L7.1 Suché acidofilní doubravy | 5 | Staré porosty s převahou dubu zimního při hraně skalnatého srázu s přesahem na navazující plošinu. V příměsi se vyskytuje nejčastěji buk lesní a borovice lesní. Místy se jedná o přechodné porosty k teplomilným doubravám (L6.1). | c |
| T3.2 Pěchavové trávníky | ≤ 1 | Druhově pestré trávníky s převahou pěchavy vápnomilné (*Sesleria caerulea)* a příměsí dalších význačných druhů jako je lněnka bavorská (*Thesium bavarum)*, zimostrázek alpský (*Polygala chamaebuxus)*, pcháč panonský (*Cirsium pannonicum*), mařinka barvířská (*Asperula tinctoria)*, svízel sivý (*Galium glaucum*) apod. Vyskytují se hlavně na volných plochách v okolí hrany skalnatého srázu, na teráskách opukových skal, na drolině bývalého lomu a maloplošně i na světlinách doubrav při hraně srázu. Okraje světlin místy zarůstají teplomilné křoviny s převahou dřínu jarního (*Cornus mas*). | a |

Zdrojem podílu ploch ekosystémů je aktualizovaná vrstva mapování biotopů. Vrstva mapování biotopů zde byla zaktualizována v roce 2025 v rámci tzv. podrobného mapování biotopů. Ve starších verzích mapování biotopů byl v NPR vylišen biotop L7.3 a na větších rozlohách i biotop L6.4. Tyto biotopy byly uvedeny jako předměty ochrany v předchozím plánu péče. Aktualizacemi vrstvy mapování biotopů byl biotop L7.3 přehodnocen na L7.1 z důvodu výskytu náročnějších druhů v podrostu a netypické struktury. Aktualizacemi byla výrazně redukována i rozloha biotopu L6.4. Původní výskyty při hranách skal s rozvolněnými zakrslými dubovými porosty byly přehodnoceny

na L6.1, nicméně se jedná o nevyhraněná a obtížněji zařaditelná společenstva, u kterých se názory na jejich zařazení mohou výhledově opět změnit.

## B. druhy

| druh | stupeň ohrožení** | popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace | kód předmětu ochrany* |
|---|---|---|---|
| medvědice lékařská *Arctostaphylos uva-ursi* | EN | Nízký, poléhavý, bohatě větvený keřík s plazivými větvemi. Reliktní druh skalních borů a silikátových a vzácně i vápnitých skal. | a |
| zimostrázek alpský *Polygala chamaebuxus* | NT | Nízký vždyzelený polokeř vázaný na reliktní bory, teplomilné doubravy a lesní světliny s teplomilnými trávníky na bazických substrátech, kde vytváří souvislejší porosty. | a |

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: EN – Ohrožený, NT – Téměř ohrožený

## C. útvary neživé přírody

| útvar | geologická charakteristika | popis útvaru | kód předmětu ochrany* |
|---|---|---|---|
| skalní stěna | Geologickým podkladem jsou bělohorské opuky (písčité slínovce až spongilitické jílovce) spodního turonu. | Okraj jedné ze strukturních plošin typických pro oblast Džbánu, která je omezena ostrou morfologickou hranou – odlučnou linií sesuvů, pod níž se nachází několik až 20 m vysokých stěn, tvořených opukami. Úpatí těchto stěn je do různé výšky zakryto lemem mohutných sesuvů. Většina stěn je kolmých, často jsou značně rozerodované a nestabilní. Vegetace se vyskytuje pouze sporadicky – na skalních teráskách s druhy teplomilných křovin a teplomilných trávníků a při úpatí s druhy navazujících suťových lesů. | c |

*kód předmětu ochrany:
a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ
b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)
c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

# 1.8 Cíl ochrany

## A. ekosystémy

| ekosystém | cíl ochrany | indikátory cílového stavu |
|---|---|---|
| K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny | Zachování porostů teplomilných křovin s přirozenou druhovou skladbou s převahou dřínu jarního (*Cornus mas*) a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 0,03<br>● invazní druhy: max. 0 |
| L4 Suťové lesy | Zachování porostů suťových lesů s přirozenou druhovou skladbou s přírodě blízkou porostní strukturou a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 4,5 (ha)<br>● invazní druhy: max. 0<br>● dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 4,5 (ha) |

| ekosystém | cíl ochrany | indikátory cílového stavu |
|---|---|---|
| L5.1 Květnaté bučiny | Zachování porostů květnatých bučin s přirozenou druhovou skladbou s přírodě blízkou porostní strukturou a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 8 (ha)<br>● invazní druhy: max. 0<br>● dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) |
| L5.3 Vápnomilné bučiny | Zachování porostů vápnomilných bučin s přirozenou druhovou skladbou s přírodě blízkou porostní strukturou a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 4 (ha)<br>● invazní druhy – ořešák královský: max. 0<br>● dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) |
| L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy | Zachování porostů teplomilných doubrav s přirozenou druhovou skladbou s přírodě blízkou porostní strukturou a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 0,2 (ha)<br>● invazní druhy: max. 0<br>● dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) |
| L7.1 Suché acidofilní doubravy | Zachování porostů suchých acidofilních doubrav s přirozenou druhovou skladbou s přírodě blízkou porostní strukturou a bez přítomnosti invazních druhů. | ● rozloha: min. 3 (ha)<br>● invazní druhy: max. 0<br>● dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) |
| T3.2 Pěchavové trávníky | Zachování ekosystémů o dostatečné rozloze, bez přítomnosti invazních druhů a se zastoupením roztroušených křovin na malé části plochy. | ● rozloha: min. 0,2 (ha)<br>● invazní druhy: max. 0<br>● pokryvnost dřevin: min. 5/ max. 25 (procenta) |

## B. druhy

| druh | cíl ochrany | indikátory cílového stavu |
|---|---|---|
| medvědice lékařská *Arctostaphylos uva-ursi* | Zachování výskytu druhu v chráněném území. | ● přítomnost druhu |
| zimostrázek alpský *Polygala chamaebuxus* | Zachování stabilní populace ve všech přirozených výskytech pěchavových trávníků a na světlinách doubrav s teplomilným podrostem o celkové rozloze cca 2000 m². | ● plocha výskytu druhu: min. 2000 ($m^2$) |

## C. útvary neživé přírody

| útvar | cíl ochrany | indikátory cílového stavu |
|---|---|---|
| skalní stěna | Skalní stěny se zachovalou původní morfologií a bez antropogenního poškození. | ● bez antropogenního poškození |

# 2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

## 2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

### 2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Základní charakteristika území

Území leží na severozápadním okraji křídové tabule Džbán asi 1,5 km severovýchodně od obce Pochvalov a 1,5 km jihovýchodně od obce Smilovice. Zahrnuje strmý skalní opukový srub s přilehlými svahy a náhorní parovinou. Má protáhlý tvar převážně na svahu se severozápadní expozicí. Je dlouhé cca 1.800 m, v nejužším místě širokém 85 m.

Geologie a geomorfologie

Geomorfologicky se jedná o okraj jedné ze strukturních plošin, z nichž se skládá celá oblast Džbánu, a z prudkého svahu, který tuto plošinu omezuje od západu. Geologickým podkladem jsou bělohorské opuky (písčité slínovce až spongilitické jílovce) spodního turonu. Opuky vystupují v příkrých srázech na hraně plošiny, kde vytvářejí geomorfologicky významné až 20 m vysoké kolmé skalní stěny. Jejich sutě překrývají níže ležící měkké glaukonitické jílovce až pískovce cenomanského korycanského souvrství. Ty jsou výrazněji odkryty pouze sesuvem ve střední části území. Na spodu uložené permské pískovce se v území projevují jen ojediněle, převážně jsou překryty půdními sesuvy a skalními osypy. Čela sesuvů zasahují daleko pod spodní hranici rezervace. Sesuvné pohyby jsou stále aktivní, o čemž svědčí nejen šavlovitý růst většiny stromů, ale i velmi četné stupňovitě pokleslé povrchy jednotlivých odtrhávajících se ker podél celé horní morfologické hrany a rozestupující se odlučné pukliny ve stěně pod ní. K sesouvání dochází po rozbředlých jílech v podloží opuk a proudy ujíždějícího materiálu vytvářející velmi nerovný povrch s lokálními výškovými rozdíly několik metrů mezi hřbety a bázemi jednotlivých sesuvů. Staré sesuvy uvedené v Registru sesuvů České geologické služby pokrývají 2/3 plochy NPR. Geologický a geomorfologický popis území vychází z těchto publikací: Hokr (1992), Ložek (1993), Ložek, Kubíková, Špryňar (2005) a Žák, Majer, Somol (2020).

Geomorfologické zařazení území (Demek & Mackovčin 2014):
Soustava: Poberounská soustava, Podsoustava: Brdská podsoustava, Celek: Džbán, Podcelek: Ročovská vrchovina, Okrsek: Třebocká vrchovina

Hydrologie

Území je součástí povodí Smolnického (Pochvalovského) potoka, který se pod Louny vlévá do řeky Ohře. Přímo v chráněném území se nenacházejí žádné vodní toky. Na několika místech ve střední části svahů vyvěrají malé prameny, které se záhy ztrácejí a sezónně vysychají.

Botanická charakteristika

Vegetace má odlišný charakter na plošinách v okolí hrany skalnatého srázu a na stinných svazích pod skalami. Na odvápněných plošinách v jihozápadní cípu území a lokálně v úzkém pásu při hraně skal se dochovaly typické suché acidofilní doubravy (L7.1). V dřevinném patře v nich dominuje dub zimní (*Quercus petraea*), místy s hojnější příměsí buku lesního (*Fagus sylvatica*). Na většině rozlohy plošiny s potenciálními acidofilními doubravami jsou však vysázeny mladé porosty borovice lesní (*Pinus sylvestris*), místy s hojnou příměsí modřínu opadavého (*Larix decidua*). Typickým druhem podrostu acidofilních doubrav i druhotných výsadeb borovic je brusnice borůvka (*Vaccinium myrtillus*). V místě se středně starými výsadbami buku je na odvápněné části plošiny mapována i acidofilní bučina (L5.4).

V úzkém pásu podél lesní cesty se v jednom místě s hojnějšími duby nachází druhově bohatá vegetace s dominantní válečkou lesní (*Brachypodium sylvaticum*) a s výskytem náročnějších druhů jako je medovník meduňkolistý (*Melittis melissophyllum*), lilie zlatohlavá (*Lilium martagon*), řimbaba okoličnatá (*Pyrethrum corymbosum*), nebo hruštice jednostranná (*Orthilia secunda*) přiřaditelná ke Středoevropským bazifilním teplomilným doubravám (L6.4).

Severovýchodní mírně skloněná část plošiny má výrazně bohatší charakter a v závislosti na dominantách dřevinného patra se zde střídají Hercynské dubohabřiny (L3.1) a Květnaté bučiny (L5.1) s druhově pestrou hájovou květenou a s hojným přirozeným zmlazením.

Regionálně nejcennější lesní porosty lemují v úzkém pásu hranu opukového srázu. Převažují zde staré pokroucené až krnící duby zimní, místy s hojnější příměsí buku lesního a s vtroušenou borovicí lesní, jeřábem břekem (*Sorbus torminalis*), dřínem jarním (*Cornus mas*) nebo jeřábem dunajským (*Sorbus danubialis*). V bylinném patře se hlavně na světlinách vyskytuje pěchava vápnomilná (*Sesleria caerulea*), zimostrázek alpinský (*Polygala chamaebuxus*), mařinka barvířská (*Asperula tinctoria*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*), svízel sivý (*Galium glaucum*), svízel severní (*Galium boreale*) nebo oman vrbolistý (*Inula salicina*). Náročnější druhy se střídají s druhy acidofilními. Vegetačně se tak často jedná o porosty na pomezí Perialpidských bazifilních teplomilných doubrav (L6.1) a Suchých acidofilních doubrav (L7.1).

Na světlinách těchto porostů, na skalních teráskách a na odvalech starého lomu ve střední části území se nachází druhově pestrá nelesní vegetace s Pěchavovými trávníky (T3.2). Dominantou je pěchava vápnomilná a vedle výše zmíněných teplomilných druhů se v nich dále vyskytují např. lněnka bavorská (*Thesium bavarum*), válečka prápořitá (*Brachypodium pinnatum*), pcháč panonský (*Cirsium pannonicum*) nebo zimostrázek alpinský. Vlastní opukové kolmé skály (S1.1) jsou většinou bez význačné vegetace. Na teráskách skal se maloplošně vyskytují teplomilné křoviny a pěchavové trávníky. Podlé lesní cesty v jižním části území se vyskytují malé nemapovatelné fragmenty vřesovišť (T8.1B) a u hrany skal i brusnicové vegetace skal a drolin (T8.3).

Sutě a prudké srázy pod pásem skal porůstají zachovalé, bohatěji strukturované a druhově pestré Suťové lesy (L4). V dřevinné skladbě se uplatňuje hlavně lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), javor mléč (*Acer platanoides*), javor klen (*Acer pseudplatanus*), místy je hojněji přimíšen i jilm horský (*Ulmus glabra*) a buk lesní. Druhově pestré je i keřové patro. V bylinném patře většinou dominují mařinka vonná (*Galium odoratum*) nebo bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*). Hojné jsou v nich kapradiny a vzácně se vyskytuje i oměj pestrý (*Aconitum variegatum*).

V rozsáhlých lesních porostech na prudkých stinných svazích v severozápadních částech území často ještě převažují druhotné porosty smrku ztepilého (*Picea abies*), které však lokálně hojně podrůstají zmlazením buků a javorů. Na několika místech se nacházejí větší světliny po nahodilých těžbách s nálety a výsadbami listnáčů. Místy na svazích převažují buky a další listnáče. Vegetačně se jedná o porosty na pomezí Květnatých bučiny (L5.1) a Vápnomilných bučin (L5.3), v místech se starými sesuvy i s přechody do suťových lesů (L4). Vápnomilné bučiny indikuje občasná přítomnost okrotice bílé (*Cephalanthera damasonium*) a pěchavy vápnomilné.

Odvaly starého lomu ve střední části území mají maloplošně charakter pohyblivých sutí bazických hornin (S2A). Ve střední části prudkého srázu nad větší pasekou s náletovými porosty v severní části území se nachází malé prameniště s drobnými inkrustacemi pěnovce (R1.3). Je však značně poškozeno starým jímáním vody. Další drobná sezónní prameniště se nacházejí mezi odvaly pod volnou kamenitou plochou starého lomu ve střední části území.

Bryologický průzkum (Sova, 2014) udává druhově poměrně pestrou skladbu mechorostů. Z ochranářsky významných druhů lze zmínit termovku kostrbatou (*Weissia squarrosa*), která se vyskytuje roztroušeně na volných ploškách podél hrany srázu a zelenku hvězdovitou (*Campylium stellatum*), vlhkomilný druh vázány na malé prameniště. V roce 2000 zde byl

zjištěna i velmi vzácná kápenka křivoštětá (*Seligeria campylopoda*) (Pohlová, NDOP), vyskytující se na vlhkých stinných bazických skalách.

Regionálně fytogeografické zařazení území (Skalický 1988):

Oblast: termofytikum, Obvod: České termofytikum, Okres: 6 Džbán

Potenciální přirozená vegetace (Neuhäuslová et al. 1998):
Černýšová dubohabřina (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*)

Zoologická charakteristika

Ze zoologického hlediska je lokalita významnější především výskytem vzácnějších druhů bezobratlých. Průzkum denních motýlů (Švarc, 2005) udává výskyt bohatší populace přástevníka kostivalového (*Euplagia quadripunctaria*). K významným druhům motýlů vyskytujících se v CHÚ patří především ohrožení perleťovci – fialkový (*Boloria euphrosyne*) a prostřední (*Argynnis adippe*). Objevují se zde ve středně velkých populacích na lesních lemech a světlinách. Dalším významným druhem řídkých listnatých lesů je ohrožený bělopásek dvouřadý (*Limenitis camilla*) vázaný na osluněné porosty zimolezu.

Arachnologický průzkum (Řezáč, Strnad, 2011) potvrdil přítomnost hodnotné stepní arachnofauny. Z faunistického hlediska je zajímavý výskyt ohrožených druhů pavouků (dle Červeného seznamu) – pavučenek *Minicia marginella*, *Trichoncyboides simoni*, což je nejvýznamnější druh NPR vyskytující se v ČR jen na velmi málo lokalitách, dále skálovky *Gnaphosa bicolor* a skákavky *Philaeus chrysops*.

V kamenitých osypech na úpatí skal žije bohatá malakofauna (Ložek, 1993). Významným druhem opukových stanovišť je trojlaločka pyskatá (*Helicodonta obvoluta*), k dalším citlivým typicky lesním druhům patří sudovka žebernatá (*Sphyradium doliolum*) a zuboústka trojzubá (*Isognomostoma isognomostomos*), ve vlhčích místech při úpatí svahů se vyskytuje spíše podhorský druh sítovka čistá (*Aegopinella pura*), zachovalost části lesního ekosystému dokládá i výskyt řasnatky lesní (*Macrogastra plicatula*). Opukové stěny hostí charakteristické společenstvo se vzácnějšími druhy reliktních stanovišť vřetenatkou mnohozubou (*Laciniaria plicata*) a závornatkou drsnou (*Clausilia dubia*).

Na území NPR byl v roce 2013 (Průcha, 2013) prokázán výskyt 6 – 8 běžnějších druhů letounů (včetně dvojice detekcí obtížně odlišitelných druhů).

Mykologická charakteristika

Z hub ekologicky převažují mykorhizní druhy vázané na teplomilná a vápnomilná stanoviště a listnáče. Naprostá většina vzácných mykorhizních hub se soustřeďuje v úzkém pruhu při horní hraně skalní stěny, kde vystupuje na povrch vápnitý substrát. Všechny významné druhy zde tvoří symbiózu s listnáči. Ze zvláště chráněných druhů se v chráněném území vyskytuje pavučinec nancynský (*Cortinarius naceiensis*) a kukmák dřevní (*Volvariella caesiotincta*). Z dalších druhů lze jmenovat velmi vzácnou pavučinopórku brvitou (*Porotheleum fimbriatum*), která je vázána na suťové lesy, outkovečku bezpřezkatou (*Antrodiella onychoides*), pavučinec vlnatý (*Cortinarius cotoneus*), vláknici jelení (*Inocybe cervicolor*), nebo ryzec bledý (*Lactarius pallidus*). V teplomilných trávnících na skalní suti v místě bývalého lomu je význačný výskyt pazoubku Cookeova (*Geoglossum cookeianum*). Výskyt pazoubků je vázán na nehnojené trávníky a může indikovat potenciální výskyt dalších vzácnějších druhů s podobnou ekologií. V sousedství rezervace byl na jižním úbočí Dřevíče zaznamenán kriticky ohrožený kuřinec krásný (*Ramariopsis pulchella*). Veškeré údaje o výskytu hub pocházejí z inventarizačního průzkumu provedeném Lucií Zíbarovou v roce 2014. Z hlediska lichenoflóry se aktuálně jedná o území poměrně chudé bez výskytu významnějších druhů (Peksa, 2012)

## 2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů

| druh | kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. | stupeň ohrožení* | popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky |
|---|---|---|---|
| **HOUBY: Houby** | | | |
| čirůvka modřínová<br>*Tricholoma psammopus* | | VU | Méně běžný druh rostoucí pod jehličnany na bazičtějších půdách. Na lokalitě se jedná zjevně o nepůvodní druh, který se navíc vyskytuje na místě, kde nálet modřínu a borovice přímo ohrožuje bezlesí (sutě s teplomilnými trávníky v bývalém lomu). |
| čirůvka růžovolupenná<br>*Tricholoma orirubens* | | VU | Běžnější vápnomilný mykorhizní druh, v CHÚ s vazbou na vápnomilné bučiny. |
| čirůvka šupinkatá<br>*Tricholoma squarrulosum* | | DD | Běžnější vápnomilný mykorhizní druh, v CHÚ s vazbou na vápnomilné bučiny. |
| helmovka dvojvonná<br>*Mycena diosma* | | EN | Typický druh bučin až suťových lesů se silnou akumulací opadu. Vyskytuje se v květnaté bučině v severovýchodní části území. |
| káčovka plazivá<br>*Biscogniauxia repanda* | | EN | Běžnější druh, který se v CHÚ vyskytuje na jeřábech ptačích v suťových lesích. |
| kukmák dřevní<br>*Volvariella caesiotincta* | silně ohrožený | VU | Vzácný výskyt na silnější větvi v pokročilejším stadiu rozkladu v květnaté bučině v severovýchodní části území. |
| paluška červenonohá<br>*Typhula erythropus* | | DD | Výskyt v květnatých bučinách na listech habru. |
| pavučinec černošupinkatý<br>*Cortinarius melanotus* | | DD | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje v teplomilných doubravách při hraně svahu. |
| pavučinec nadmutý<br>*Cortinarius turgidus* | | DD | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje ve vápnomilných bučinách. |
| pavučinec nancyský<br>*Cortinarius nanceiensis* | silně ohrožený | EN | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje ve vápnomilných bučinách. |
| pavučinec olivově hnědý<br>*Cortinarius olivaceofuscus* | | DD | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje v teplomilných doubravách při hraně svahu. |
| pavučinec páchnoucí<br>*Cortinarius olidus* | | DD | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje ve vápnomilných bučinách. |
| pavučinec šedomodravý<br>*Cortinarius dionysae* | | EN | Vápnomilný druh, který se v CHÚ vyskytuje v teplomilné doubravě při hraně svahu. |
| pavučinopórka brvitá<br>*Stromatoscypha fimbriata* | | CR | Druh s vazbou na dřevo listnáčů a opad, v CHÚ v suťových lesích. |
| pazoubek Cookeův<br>*Geoglossum cookeanum* | | DD | Vzácný druh nehnojených vápnomilných trávníků. V CHÚ se vyskytuje na v pěchavovém trávníku na suti v bývalém lomu. |
| ryzec ostrý<br>*Lactarius acris* | | EN | Vzácný druh vázaný na vápnomilné bučiny a buky. |
| šťavnatka rezavějící<br>*Hygrophorus discoxanthus* | | EN | Typický průvodce vápnitých bučin, na lokalitě je dosti hojná, jako jediný ze zaznamenaných ochranářsky významných druhů vápnomilných bučin se vyskytuje i v kulturní smrčině na suti pod skalní stěnou pod jednotlivými vtroušenými buky. |
| vláknice hořkomandlová<br>*Inocybe hirtella* | | DD | Druh vápnomilných bučin, v rezervaci byla zaznamenána jen v příkopu cesty při hranici území. |
| závojenka sítinová<br>*Entoloma juncinum* | | EN | Terestrická saprotrofickání houba s výskytem v teplomilné doubravě při hraně svahu. |
| **HOUBY: Lišejníky** | | | |

| druh | kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. | stupeň ohrožení* | popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky |
|---|---|---|---|
| *Arthonia radiata* | | VU | Výskyt na kmenech buků při hraně srázu. |
| **ROSTLINY: Mechorosty** | | | |
| kápěnka křivoštětá<br>*Seligeria campylopoda* | | VU | Vzácný druh vlhkých, stinných, bazických skal. |
| termovka kostrbatá<br>*Weissia squarrosa* | | VU | Obecně vzácný druh vyskytující se v CHÚ roztroušeně na suchých holých ploškách při horní hraně skal. |
| **ROSTLINY: Mechorosty** | | | |
| zelenka hvězdovitá<br>*Campylium stellatum* | | NT | Vlhkomilný druh vázaný na slatinné a rašelinné louky, prameniště a vlhké bazické skály. Výskyt zaznamenán na malém prameništi mezi odvaly pod historickým lomem ve střední části CHÚ. |
| **ROSTLINY: Cévnaté rostliny** | | | |
| černýš hřebenitý<br>*Melampyrum cristatum* | | VU | Jediný záznam o výskytu 5 kvetoucích jedinců z menší světliny s teplomilným trávníkem. |
| chrpa chlumní<br>*Centaurea triumfetti* | ohrožený | NT | Malá skupinka na světlině u hrany srázu v severní části území. |
| dřín jarní<br>*Cornus mas* | ohrožený | | Nižší desítky jedinců na světlinách a v podrostu doubrav při hraně skal. |
| hlístník hnízdák<br>*Neottia nidus-avis* | | NT | Dva záznamy z bučiny při severozápadním okraji území, patrně přehlížený. |
| hrušeň polnička<br>*Pyrus pyraster* | | NT | Velmi vzácný výskyt jednotlivých keřovitých jedinců při hraně skal ve střední části území nad starým lomem. |
| hruštice jednostranná<br>*Orthilia secunda* | | NT | Dvě malé skupiny na plošině v podrostu mochnové doubravy a na skalnatém svahu v jižní polovině území. |
| jeřáb dunajský<br>*Sorbus danubialis* | | NT | Relativně běžný na světlinách, na hranách skal a v podrostu světlejších porostů v okolí hrany svahu, převážně ve zmlazení a keřovém patru. |
| kakost krvavý<br>*Geranium sanguineum* | | NT | 1 polykormon na světlině s pěchavovým trávníkem v severní části území. |
| kociánek dvoudomý<br>*Antennaria dioica* | | EN | 1 polykormon v rozvolněném lesním porostu s převahou borovic nad horní hranou svahu v severní části území. |
| lilie zlatohlavá<br>*Lilium martagon* | ohrožený | | Nižší desítky exemplářů na několika místech na plošině a při hraně svahu ve střední a severní části území. |
| lněnka bavorská<br>*Thesium bavarum* | | VU | Vyšší desítky až nižší stovky vitálních jedinců na většině světlin s pěchavovými trávníky při horní hraně svahu. |
| mařinka barvířská<br>*Asperula tinctoria* | | NT | Nižší stovky jedinců na světlinách s pěchavovými trávníky a v podrostu teplomilných doubrav převážně ve střední části území. |
| medovník meduňkolistý<br>*Melittis melissophyllum* | ohrožený | | Několik malých skupin převážně sterilních jedinců v podrostu teplomilných doubrav na plošině, v náletových porostech pod starým lomem a na světlinách bučin v severovýchodním cípu území. |

| druh | kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. | stupeň ohrožení* | popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky |
|---|---|---|---|
| medvědice lékařská<br>*Arctostaphylos uva-ursi* | silně ohrožený | EN | Dlouhodobě stabilní, ale velice zranitelný výskyt jediného polykormonu o rozloze cca 1,8 m² nad hranou svahu v opadu borovic a dubů. Historicky se medvědice vyskytovala na více místech v jižní části NPR i nedaleko jižně od NPR. Většina jejích populací ale zanikla ještě před vyhlášením NPR pravděpodobně z důvodu nešetrného lesnického zásahu poblíž původních výskytů a následně i díky nepříznivým mikroklimatickým podmínkám. Původní výskyt medvědice na Pochválovské stráni podrobně popsal Dundr ve své diplomové práci z roku 1986 (viz příloha M6). K roku 1985 se zde ještě vyskytovala na 12 mikrolokalitách (z toho na 10 v dnešní NPR) na celkové rozloze cca 10 m². V své práci Dundr okomentoval i dřívější záznamy o výskytu medvědice od velkého znalce přírody Džbánu pana Houdy. Z porovnání starších záznamů Houdy a Dundra z roku 1985 vyplýval už v té době trend postupného pomalého ústupu medvědice, které zdůvodňuje sešlapem a konkurencí brusinky (pokud se medvědice vyskytovala mimo vlastní hranu skal), případně okusem zvěří, zarůstáním sutí, ale někde to bylo bez zjevných příčin. Patrně se jednalo o kombinaci sukcesních změn a pomalého oteplování klimatu. |
| mochna bílá<br>*Potentilla alba* | | VU | 1 polykormon na světlině s pěchavovým trávníkem v severní části území. |
| okrotice bílá<br>*Cephalanthera damasonium* | ohrožený | NT | Velmi vzácně v téměř celém prostoru stinných lesů pod hranou svahu v bučinách a při okrajích suťových lesů i náletových porostů. |
| oman vrbolistý<br>*Inula salicina* | | NT | 3 souvislejší porosty stovek jedinců na světlinách a v podrostu teplomilných doubrav při hraně svahu. |
| oměj pestrý<br>*Aconitum variegatum* | ohrožený | | Vzácně vyšší jednotky až malé desítky exemplářů na několika místech v podrostu suťových lesů ve střední a jižní části území. |
| orlíček obecný<br>*Aquilegia vulgaris* | | NT | Naposledy v roce 2013 zaznamenán jediný sterilní jedinec ve smrkovo-bukovém lese pod hranou svahu ve střední části území. |
| ostružiník skalní<br>*Rubus saxatilis* | | VU | Jediný záznam ze suťového lesa v jižním cípu území. |
| pcháč panonský<br>*Cirsium pannonicum* | | NT | Vzácně na světlinách s pěchavovými trávníky a v podrostu teplomilných doubrav, převážně ve sterilním stavu. |
| sasanka lesní<br>*Anemone sylvestris* | ohrožený | EN | Poslední záznam z roku 2013 o výskytu jedné rostliny v teplomilném trávníku v severní části území. |
| svízel sivý<br>*Galium glaucum* | | NT | Roztroušeně na světlinách, na teráskách skal a v podrostu doubrav nad hranami skal. |
| vratička měsíční<br>*Botrychium lunaria* | ohrožený | VU | Nepravidelný výskyt několika jedinců na suťovitém bezlesí bývalého lomu ve střední části území. |
| zimostrázek alpský<br>*Polygala chamaebuxus* | ohrožený | NT | Stabilní bohaté populace ve všech výskytech pěchavových trávníků a na světlinách doubrav u hrany svahu. |

| druh | kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. | stupeň ohrožení* | popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky |
|---|---|---|---|
| **ROSTLINY: Cévnaté rostliny** | | | |
| trýzel vonný<br>*Erysimum odoratum* | | NT | Jeden záznam na otevřeném suťovém poli v bývalém lomu ve střední části území. |
| **BEZOBRATLÍ: Pavouci** | | | |
| pavučenka Simonova<br>*Trichoncyboides simoni* | | VU | Celorepublikově velmi vzácný druh, v CHÚ zaznamenán ve světlých porostech při horní hraně skal. |
| **BEZOBRATLÍ: Pavouci** | | | |
| pavučenka vroubená<br>*Minicia marginella* | | NT | Vzácný druh stepních společenstev. |
| skákavka rudopásá<br>*Philaeus chrysops* | | VU | Vzácná nápadná skákavka žijící na kamenných sutích v nejteplejších oblastech, v NPR byla zaznamenána na odvalech starého lomu ve střední části území. |
| skálovka žlutonohá<br>*Gnaphosa bicolor* | | VU | Typický druh lesostepních stanovišť. Zaznamenána v suťovém poli na odvalech starého lomu ve střední části území. |
| **BEZOBRATLÍ: Motýli** | | | |
| batolec duhový<br>*Apatura iris* | ohrožený | | Běžnější lesní druh, živnou rostlinou housenek jsou hlavně vrby. |
| bělopásek dvouřadý<br>*Limenitis camilla* | ohrožený | NT | Významný druh řídkých listnatých lesů vázaný na osluněné porosty zimolezu. |
| perleťovec fialkový<br>*Boloria euphrosyne* | | VU | Středně velké populace na lesních lemech a světlinách. |
| přástevník kostivalový<br>*Euplagia quadripunctaria* | | | Evropsky významný druh, početná populace na světlinách a ve světlých porostech při horních hranách skal. |
| **OBRATLOVCI: Letouni** | | | |
| netopýr hvízdavý<br>*Pipistrellus pipistrellus* | silně ohrožený | | Běžnější druh světlejších listnatých a smíšených lesů. |
| netopýr rezavý<br>*Nyctalus noctula* | silně ohrožený | | Běžnější druh využívající v letním období především stromové dutiny. |
| netopýr ušatý<br>*Plecotus auritus* | silně ohrožený | | Běžný převážně lesní druh podhorských a horských poloh. |
| netopýr večerní<br>*Eptesicus serotinus* | silně ohrožený | | Běžný převážně synantropní druh. |
| netopýr vodní<br>*Myotis daubentonii* | silně ohrožený | | Hojný druh, v letním období využívá hlavně stromové dutiny. |
| netopýr vousatý<br>*Myotis mystacinus* | silně ohrožený | | Běžnější druh středních a vyšších poloh. |

*** dle červených seznamů ČR:** CR – kriticky ohrožený, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT či LR-nt – téměř ohrožený, LC-att – taxon vyžadující pozornost, DD – taxon, o němž jsou nedostatečné údaje, LC – málo dotčený, NA – nevhodný pro hodnocení, NE – nevyhodnocený, EX – vyhynulý, RE – regionálně vyhynulý; podle Grulich & Chobot (2017), Kučera et al. (2012), Liška & Palice (2010), Holec & Beran (2006), Hejda et al. (2017), Farkač et al. (2005; jen pro skupiny neuvedené v novější edici), Chobot & Němec (2017).

### 2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

### a) abiotické disturbanční činitele

V posledních letech se výrazně projevují dlouhotrvající sucha a vlny teplého počasí, které mají vliv na sníženou vitalitu většiny druhů lesních dřevin. Zvláště při hraně svahu se tak jednotlivě objevují odumřelé a odumírající duby, buky a borovice. Ovlivnění větrem, mokrým sněhem, námrazou nebo mrazem je méně významné.

Opukové skály jsou většinou silně rozpukané a některé skalní pilíře jsou velice nestabilní. Dochází zde tedy k pravidelnému řícení jednotlivých kamenů a občasně i k rozpadu většího bloku skal.

**b) biotické disturbanční činitele**

Ve smrkových porostech se projevují škody podkorním hmyzem (především lýkožroutem smrkovým). Ve starých smrkových porostech na svazích tak v uplynulých letech vznikly různě velké souvislejší plochy odumírajících stromů, které byly částečně odtěženy a vznikly tak různě velké světliny. Na plošinách došlo k odumření pouze jednotlivých stromů nebo menších skupin. Podkorním hmyzem jsou jednotlivě napadány i borovice a modříny. Pohybem zvěře se udržují vyšlapané stezky a v okolí oblíbených stávanišť zvěře se na svazích lokálně projevuje eroze půdního povrchu.

## 2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

**a) ochrana přírody**

První zmínka o území významném z hlediska ochrany druhu uvádí v roce 1950 V. Ložek, který zde objevil medvědici lékařskou. Mimo medvědice lékařské zde neuvádí žádný jiný druh. V témže roce naleziště prozkoumal J. Klika, podrobněji se zabýval pouze jednou částí stráně. Od tohoto roku se datuje snaha o její ochranu, kterou doporučila „Prověrka" chráněných území z r. 1962 (Čeřovský, Homoláč, 1963). Důkladnější průzkum provedl v letech 1959, 1969 a 1970 J. Houda. Udává, že se medvědice lékařská nachází ve velkých polštářích na čtyřech místech lokality, mimo to v menších trsech po celé stráni. Vyjadřuje nesouhlas s pojmenováním „Pochválovská stráň" a navrhuje název „Skály J. E. Chadta Ševětínského", lesníka a dendrologa, který kdysi pobýval na nedaleké hájovně Obora u Kozojed. V roce 1981 zpracovala M. Molíková jako podklad pro vyhlášení chráněného území „Botanickou inventarizaci".

V roce 1989 byla okresním národním výborem v Rakovníce Pochválovská stráň vyhlášená za chráněné území jako chráněný přírodní výtvor. Vyhláškou MŽP ČR č. 395/1992 Sb. bylo celé území převedeno do kategorie Národní přírodní památka Pochválovská stráň - Malý a Velký Štít (společně se sousední Národní přírodní rezervací Malý a Velký štít) a následně Vyhláškou MŽP ČR č.190/2000 Sb. změněno na Národní přírodní rezervaci Pochválovská stráň.

**b) lesní hospodářství**

Území se nachází v krajině historického osídlení a jeho přístupnější partie byly dlouhodobě hospodářsky využívány. Velice pravděpodobné je hrabání steliva, lesní pastva a těžba kamene, na který bylo v předmětném území několik lomů. Bezprostředně u severovýchodní hranici rezervace je doložen Vrchnostenský dvůr Rychvald (https://www.archeologickyatlas.cz/cs/lokace/kozojedy_ra_dvur_rychvald) z období vrcholného a pozdního středověku. Cca 0,5 km od severního cípu NPR se nacházelo významné středověké hradiště Dřevíč, kde se dochovaly zbytky valů a základy staveb. Prostor hradiště byl prokazatelně osídlen už v neolitu v době bronzové a halštatské. Současné lesní porosty tak mají převážně pozměněnou druhovou i prostorovou skladbu a byly dlouhodobě využívány jako hospodářské lesy. Nicméně pod pásem opukových skal se na jejich osypech dochovaly velice kvalitní suťové lesy, jejichž původ bude patrně z přirozené sukcese. V posledních 20 letech

jsou při umělém zalesňování používány pouze stanovištně původní dřeviny. Obnovní zásahy probíhají pouze v rámci zpracovávání kůrovcových těžeb ve smrku. Jinak dochází pouze k jednotlivým výběrným zásahům. V náletech se nejvíce uplatňují buk lesní a javory, je ale možné setkat se se zmlazením všech zastoupených dřevin přirozené dřevinné skladby. Ve smrkových porostech se místy nachází velké množství nezpracovaného odumřelého stojícího i ležícího dřeva. Současné lesnické hospodaření je tak není v konfliktu s cíly ochrany přírody.

Podle dřívějších průzkumů (Dundr, 1986) se v jižních částech NPR medvědice vyskytovala na několika dalších mikrolokalitách (viz příloha M6), které však zanikly krátce před vyhlášením NPR. Oslabení její populace v té době souviselo pravděpodobně s jednorázovým nešetrným lesnickým zásahem, kdy byla provedena holosečná těžba lesních porostů na plošině navazujících na hranu skal s tehdejšími výskyty medvědice. Při zásahu došlo nejen k výrazné změně mikroklimatických podmínek, ale zároveň při vyklízení pasek byla část nevyužitelné dřevní hmoty shazována přes hranu skal (Dundr, Somol ústní sdělení), čímž mohlo dojít i k mechanickému poškození jednotlivých trsů. Zároveň se po odtěžení porostů mohla zvětšit i eroze skal a část populace mohla odumřít při následném samovolném řícení skal.

**c) zemědělské hospodaření**

–

**d) rybníkářství**

–

**e) myslivost**

Národní přírodní rezervace je součástí honitby Smilovice o výměře 595 ha (kód honitby je CZ2121210054), jejímž držitelem jsou LČR s. p., Hradec Králové, LS Lužná a uživatelem myslivecké sdružení Podlesí Pochvalov. V honitbě Smilovice včetně území NPR se stabilně vyskytuje zvěř srnce obecného a prasete divokého. V poslední době se pravidelně objevuje i jelen sika. Z ostatních druhů zvěře stojí za zmínku jezevec lesní, liška obecná, kuna lesní a skalní, do oblasti se šíří i mýval severní a psík mývalovitý. Na území NPR se nanacházejí žádná myslivecká zařízení.

Pro výkon práva myslivosti v NPR byl vydán souhlas MŽP dne 18. 3. 1993, č. j. 587/80324/93. V rámci výroku uvedeného souhlasu jsou stanoveny podmínky, za kterých je možno uvedenou činnost provozovat.

**f) rybářství**

–

**g) rekreace a sport**

Území rezervace není ani nebylo výrazným způsobem využíváno k turistice ani k horolezeckému lezení. Plošina na horní hraně opukové skály slouží příležitostně jako vyhlídka do krajiny Džbánu.

**h) těžba nerostných surovin**

Osypy pod opukovými skálami i vlastní skály byly historicky využívány pro těžbu kamene. Stopy po intenzivnějších těžbách kamene jsou patrné ve střední části území, kde se v pásu od skalní stěny po cestu vedoucí po spodní hranici rezervace nachází pás odvalů starého lomu. Skalní stěna nad odvaly má však v současnosti již téměř přirozený charakter a nelze odhadnout, jaký by zde byl její původní stav. Část odvalů pod skalní stěnou má charakter otevřeného suťového pole. Většina odvalů je zarostlá pestrou dřevinnou vegetací se směsí pionýrských dřevin a jehličnanů a s příměsí většiny druhů dřevin předpokládané přirozené dřevinné skladby.

**i) jiné způsoby využívání**

–

## 2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

LHP pro LHC Lužná (kód: 102003), platnost 1. 1. 2023 – 31. 12. 2032

## 2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

### 2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

| | |
|---|---|
| Přírodní lesní oblast | 9 – Rakovnicko-kladenská pahorkatina |
| Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod | 102003 – Lužná |
| Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha) | 22,34 |
| Období platnosti LHP (LHO) | 01. 01. 2023 – 31. 12. 2032 |
| Organizace lesního hospodářství | LČR s.p., Lesní správa Lužná, revír Kozojedy |

**Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů**

| **Přírodní lesní oblast: Rakovnicko-kladenská pahorkatina** | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Soubor lesních typů (SLT)*** | **Název SLT** | **Přirozená dřevinná skladba SLT** | **Výměra (ha)** | **Podíl (%)** |
| 2X | dřínová buková doubrava | DBZ 5–6 DBP 1 BK 1–2 LP+1 HB 1 BB+ dřín BŘK | 4,17 | 19 |
| 3A | lipodubová bučina | BK 4–5 DB 1–2 LP 1–2 JV 1–2 JL 1–2 (HB JS JD)+1 BŘK TŘ | 10,19 | 45 |
| 3B | bohatá dubová bučina | BK 4–6 DB 2–3 HB 1–2 JD+2 (LP JV JS)+1 | 0,35 | 2 |
| 3D | obohacená dubová bučina | BK 4–6 DB 2–3 JD+2 HB 1–2 LP 1–2 (JV KL) 1–2 JS JL | 0,06 | 0 |
| 3I | uléhavá kyselá dubová bučina | BK 3–6 DB 3 JD 1–3 LP+1 (HB BO)+ | 6,23 | 28 |
| 3J | lipová javořina | BK 1–3 LP 1–3 HB+3 JV 2–3 JD 1–2 (JL JS) 1–2 DB 1–2 (BŘK TS) 1 TŘ | 1,00 | 4 |
| 3K | kyselá dubová bučina | BK 6 DB 3 JD+1 BO+ BŘ+ HB LP | 0,37 | 2 |
| 3S | svěží dubová bučina | BK 5–7 DB 2–3 JD 1–3 LP+1 HB+ JV | 0,08 | 0 |
| **Celkem** | | | 22,45 | **100** |

Přirozená dřevinná skladba dle Průša (1971).

**Přílohy:**
T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů
M4 – Lesnická mapa typologická
M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

### 2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

–

### 2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Hlavním geologickým útvarem je přerušovaný pás několika až 20 m vysokých kolmých skalních opukových stěn s navazujícími suťovými poli. Suťová pole jsou převážně zarostlá přírodě blízkými lesními porosty. Vlastní skály jsou stíněny níže rostoucími stromy, pouze ve

střední části území v místě starého lomu je skalní stěna z části odhalená a zastíněná jen nízkými nálety.

**Přílohy:**
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

### 2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

V předmětném území se nacházejí podle evidence KN ČR pouze účelová komunikace, jejíž vedení lesními porosty neodpovídá realitě a fyzicky se na ní nachází les.

**Přílohy:**
T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich
M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

## 2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

### A. ekosystémy

| **ekosystém:** | **K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 0,03 | Rozloha se velice obtížně stanovuje, v čase může kolísat v závislosti na zapojenosti lesních porostů při hranách skal. Na extrémních stanovištích je výskyt teplomilných křovin dlouhodobě stabilní, na stepních enklávách mohou mít ale expanzní charakter, kde bude nutné křoviny lokálně omezovat. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy: max. 0 | Aktuálně bez výskytu invazních druhů. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

| **ekosystém:** | **L4 Suťové lesy** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 4,5 (ha) | Rozloha biotopu odpovídá stanovenému indikátoru a může se ještě mírně navýšit na úkor druhotných výsadeb smrku, které samovolně odumírají, nebo jsou postupně cíleně odtěžovány. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy: max. 0 | Většina porostů suťových lesů je bez výskytu invazních druhů, pouze ojediněle se vyskytují semenáčky ořešáku, které zatím neodrůstají. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 4,5 (ha) | Na osypech skal a tam kde jsou nyní vymapovány suťové lesy, dřevinná skladba a struktura porostů odpovídá poměrům stanoviště. Na níže položených svazích jsou stanoviště suťových lesů mírně narušeny výsadbami smrku, které však postupně samovolně odumírají a jsou nahrazovány nálety listnáčů. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | zlepšující se |

| **ekosystém:** | **L5.1 Květnaté bučiny** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 8 (ha) | Aktuální rozloha biotopu je přibližně 4,5 ha. Přibližně na 1/3 potenciálního výskytu květnatých bučin se vyskytují druhotné porosty smrku. V CHÚ ale převažují porosty nevyhraněné a přechodné k vápnomilným bučinám a ani v místech současných druhotných smrčin není nožné odhadnout, zda se výhledově změní na květnaté nebo vápnomilné bučiny. Část smrčin v nedávné době odumřela, část byla v rámci nahodilých těžeb odtěžena a nahrazena nálety a výsadbami listnáčů. Lokálně se nacházejí porosty s převahou habru hodnocené jako hercynské dubohabřiny, nicméně podrůstají bukem a sukcesně směřují ke květnatým bučinám. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | zlepšující se |
| invazní druhy: max. 0 | Z nepůvodních druhů dřevin se především v severních částech území zmlazuje ořešák královský. Jednotlivě se nacházejí i odrůstající jedinci. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | zhoršující se |
| dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) | Stanoviště bučin jsou (zvláště při spodních částech svahů) často narušeny druhotnými výsadbami smrku. Cílenými těžebními zásahy i vlivem samovolného odumírání smrků jsou smrčiny postupně nahrazovány nálety stanovištně odpovídajících listnáčů. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | zlepšující se |

| **ekosystém:** | **L5.3 Vápnomilné bučiny** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 4 (ha) | Aktuální rozloha biotopu je cca 2,5 ha. Na dalších potenciálních výskytech vápnomilných bučin se nacházejí druhotné porosty smrku, které by měly být v dohledné době odtěženy. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy – ořešák královský: max. 0 | Z nepůvodních druhů dřevin se především v severních částech území zmlazuje ořešák královský. Jednotlivě se nacházejí i odrůstající jedinci. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | zhoršující se |
| dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) | Stanoviště vápnomilných bučin jsou často narušeny druhotnými výsadbami smrku. Jedná se většinou o prudké srázy, kde se aktuálně nehospodaří. Vlivem samovolného odumírání smrků lze ale očekávat postupnou přeměnu smrčin na nálety stanovištně odpovídajících listnáčů. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

| **ekosystém:** | **L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy** |
|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** |
| rozloha: min. 0,2 (ha) | Porosty teplomilných doubrav zaujímají rozlohu cca 0,16 ha, mají maloplošný charakter a soustředí se především do úzkého pásu při hraně |

| ekosystém: | L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| | opukových skal. V jednom místě se při hraně skal nachází krnící porost s převahou buku, který bude mít patrně druhotný charakter na místě teplomilné doubravy. Cílenými zásahy zaměřenými na postupné snížení zastoupení buku a podporu zmlazení dubů a břeků by zde bylo teoreticky možné malé navýšení rozlohy biotopu. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy: max. 0 | Aktuálně bez výskytu invazních druhů. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) | Jedná se o úzkou světlejší linii s převahou mírně zakrslých dubů při hraně svahu. Dřevinná skladba i porostní struktura víceméně odpovídá poměrům stanoviště, jen lokálně by bylo vhodné mírné prosvětlení zapojenějších částí. Vzhledem k tomu, že zimostrázek alpský (*Polygala chamaebuxus*) i medvědice lékařská (*Arctostaphylos uva-ursi*) vykazují vazbu na borovici lesní, je nutné i v tomto biotopu zachovat a udržovat její příměs. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

| ekosystém: | L7.1 Suché acidofilní doubravy | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 3 (ha) | Přibližně na 2/3 potenciální rozlohy biotopu se nacházejí mladé kulturní výsadby borovice lesní s hojnou příměsí modřínu. Aktuální rozloha biotopu je cca 1 ha. | |
| | **stav:** | špatný |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy: max. 0 | V suchých acidofilních doubravách byly prozatím jen zcela ojediněle zaznamenány semenáčky dubu červeného. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| dřevinná skladba odpovídající poměrům stanoviště: min. 100 (procenta) | Stanoviště doubrav jsou narušeny kulturními výsadbami borovice. Jedná se o mladší porosty, u nichž bude přeměna druhové skladby a úprava porostní struktury dlouhodobou záležitostí. Vzhledem k tomu, že zimostrázek alpský i medvědice lékařská vykazují vazbu na borovici lesní, je ale nutné borovici lesní v příměsi zachovat a lokálně může borovice i dlouhodobě v těchto porostech převažovat. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

| ekosystém: | T3.2 Pěchavové trávníky | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| rozloha: min. 0,2 (ha) | Část výskytu biotopu na odvalech starého lomu je zarostlá nálety dřevin. Některé světliny je možné rozšířit prosvětlením okolních lesních porostů a výřezem nežádoucích náletů. Aktuální rozloha biotopu je přibližně 0,16 ha. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| invazní druhy: max. 0 | Aktuálně bez výskytu invazních druhů. | |

| | | |
|---|---|---|
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |
| pokryvnost dřevin: min. 5/ max. 25 (procenta) | Nežádoucí jsou především nálety na odvalech starého lomu, které je nutné proředit a na části plochy zcela odstranit. Ze světlin lesních porostů odstraňovat především nálety stromů (buky, habry, javory, lípy, modříny apod.) a většiny druhů keřů (především svídy a lísky). Na světlinách je ale nutné ponechávat malé skupinky teplomilných křovin s dřínem, jeřábem dunajským, řešetlákem, ptačím zobem a hrušní polničkou, jejichž omezený výskyt je žádoucí, protože teplomilné křoviny jsou zároveň maloplošným předmětem ochrany. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

## B. druhy

| **druh:** | **medvědice lékařská (*Arctostaphylos uva-ursi*)** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| přítomnost druhu | Na lokalitě dlouhodobě přežívá pouze jeden sterilní polykormon. Vyhlídky tohoto reliktního druhu, který ustupuje i na jiných lokalitách, jsou však velmi nejisté. | |
| | **stav:** | zhoršený |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

| **druh:** | **zimostrázek alpský (*Polygala chamaebuxus*)** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| plocha výskytu druhu: min. 2000 ($m^2$) | Druh má dlouhodobě stabilní populace ve všech přirozených výskytech T3.2. V lesních biotopech (L6.1 a L7.1) se vyskytuje převážně na světlinách s druhově bohatší vegetací. Rámcový odhad plochy výskytu je 2000 $m^2$ s tisícovkami jedinců. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

## C. útvary neživé přírody

| **útvar neživé přírody:** | **skalní stěna** | |
|---|---|---|
| **indikátory cílového stavu** | **aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje útvaru neživé přírody ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům** | |
| bez antropogenního poškození | Do skalních výchozů není v současné době, ani v nedávné minulosti nebylo zasahováno. Historický lom ve střední části území se postupně naturalizuje a splývá s přírodním okolím. Cílem je udržet tento přírodní nebo přírodě blízký charakter. | |
| | **stav:** | dobrý |
| | **trend vývoje:** | setrvalý |

V roce 2008 proběhla obnova pruhového značení a byly instalovány hraničníky a velké informační cedule. V letech 2012 a 2013 byly na 4 místech při úpatí svahu nad lesní cestou prosvětleny smrkové porosty, oploceny a podsazeny bukem s příměsí jeřábu a jedle. V mladých porostech borovice u místa výskytu medvědice byly letech 2009 a 2013 uskutečněny dva prosvětlovací zásahy. V období 2014 až 2025 nebyly prováděny žádné další cílené managementové zásahy. Smrkové porosty na svazích jsou prořeďovány v rámci nahodilých těžeb a většina oplocenek již byla vzhledem k jejich nefunkčnosti odstraněna. V podrostu smrků se spíše uplatňují samovolné nálety než jedinci z výsadeb. Na svazích je několik míst, kde by bylo vhodné ve smrkových porostech vytvořit menší kotlíky, které by se oplotily a dosadily

sazenicemi jedle a tisu červeného, což jsou patrně jediné dřeviny přirozené dřevinné skladby, které zde aktuálně nejsou zastoupeny.

Prosvětlování mladých borových porostů na ploše bylo v posledních letech provedeno v rámci výchovných a nahodilých těžeb.

Stav lesních porostů se z hlediska ochrany přírody postupně zlepšuje. Smrkové porosty jsou pomalu odtěžovány a na většině rozlohy podrůstají přirozeným zmlazením stanovištně odpovídajících druhů dřevin. Jediný polykormon medvědice stagnuje, udržuje se na víceméně stejné ploše a zůstává ve sterilním stavu. Bude zde žádoucí další mírné prosvětlení, ale spíše ořezem silnějších stínících větví ze starých košatých dubů při hraně svahu. Populace zimostrázku je ve stabilizovaném stavu. Populace druhů světlých lesů, lesních světlin a stepních trávníků stagnují a některé z dříve udávaných druhů se aktuálně nepodařilo dohledat. V dalším období bude nutné přistoupit k mírnému prosvětlení porostů v okolí stepních světlin a na několika místech bude žádoucí i šetrný výřez náletových křovin.

## 2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem je ochrana a podpora populace medvědice lékařské (*Arctostaphylos uva-ursi*) a zimostrázku alpského (*Polygala chamaebuxus*). Požadavky na podporu populací obou druhů spočívající především v udržování lesních světlin, zachování prosvětleného okolí lesních světlin a hrany srázu, zachování příměsi borovice lesní a požadavky na celkově světlejší charakter lesních porostů na ploše, nejsou v rozporu s péčí o stanoviště, o geologický fenomén skal ani s péčí o další zvláště chráněné a významné druhy.

# 3. Plán zásahů a opatření

## 3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

### 3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

### a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

### Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

<table>
<tr><th>Číslo směrnice</th><th colspan="2">Kategorie lesa</th><th>Soubory lesních typů</th><th colspan="2">Cílový předmět ochrany</th></tr>
<tr><td>1</td><td colspan="2">31c – lesy zvláštního určení (lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací)</td><td>–</td><td colspan="2">zimostrázek alpský (Polygala chamaebuxus)<br>L4 Suťové lesy<br>L5.3 Vápnomilné bučiny<br>T3.2 Pěchavové trávníky<br>L5.1 Květnaté bučiny<br>L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy<br>medvědice lékařská (Arctostaphylos uva-ursi)</td></tr>
<tr><th colspan="6">Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin</th></tr>
<tr><th>SLT</th><th colspan="5">Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)</th></tr>
<tr><th colspan="2">Porostní typ A</th><th colspan="2">Porostní typ B</th><th colspan="2">Porostní typ C</th></tr>
<tr><td colspan="2">bukový a listnatý smíšený</td><td colspan="2">smrkový</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Základní rozhodnutí</th></tr>
<tr><th colspan="2">Hospodářský způsob (forma)</th><th colspan="2">Hospodářský způsob (forma)</th><th colspan="2">Hospodářský způsob (forma)</th></tr>
<tr><td colspan="2">- (účelové výběry)</td><td colspan="2">podrostní, (účelové výběry)</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th></tr>
<tr><td>fyzický věk</td><td>nepřetržitá</td><td>fyzický věk</td><td>nepřetržitá</td><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty</th></tr>
<tr><td colspan="2">Samovolně se vyvíjející věkově diferencované porosty s přirozenou dřevinnou skladbou odpovídající dle stanoviště suťovým lesů, květnatým i vápnomilným bučinám na svazích a teplomilným doubravám při hraně srázu. Diverzifikace porostních struktur a úprava druhové skladby s výhledem ponecháním většiny porostů samovolnému vývoji.</td><td colspan="3">Postupné odtěžení stanovištně nevhodných smrkových porostů a jejich nahrazení směsí původních druhů dřevin odpovídající květnatým a vápnomilným bučinám s dlouhodobým výhledem k ponecháním samovolnému vývoji.</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Způsob obnovy a obnovní postup</th></tr>
<tr><td colspan="2">Provádět jednotlivé a skupinovité výběry za účelem odstranění stanovištně nevhodných dřevin, úpravy porostní struktury a uvolnění přimíšených dřevin.<br>Zásahy na úpravu porostní struktury směřovat především do hlavní úrovně – uvolnění silných, vitálních cílových stromů, odstranění slabších konkurujících.<br>Zachovalé porosty charakteru suťových lesů ponechat bez obnovních zásahů jen s možností likvidace invazních druhů a vnášení chybějících dřevin přirozené dřevinné skladby.</td><td colspan="3">Kombinace jednotlivého až skupinovitého výběru a maloplošných clonných sečí pro přirozenou obnovu všech dřevin přirozené dřevinné skladby a vytvoření přírodě blízké víceetážové struktury porostů. V předstihu uvolňovat vtroušené listnáče.<br>Po domýcení ponechávat výstavky všech zastoupených listnáčů a jednotlivě i borovice lesní. Pro vnášení JD a tisu je možné využít i předsunuté skupinové seče holé (kotlíky).</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu</th></tr>
</table>

| | | |
|---|---|---|
| Přednostně přirozená obnova s možností uměle vnášet nedostatečně zastoupené dřeviny především JD, případně tis. JD i tis vnášet do proředěných porostů a na světliny po odtěžení smrku. | Přednostně přirozená obnova s možností uměle vnášet nedostatečně zastoupené dřeviny především JD, případně tis. JD i tis vnášet do proředěných porostů a na světliny po odtěžení smrku. V případě vzniku větší kalamitní plochy je možné jejich využití i pro vnesení dubů (letní, zimní), případně i dalších málo zastoupených dřevin jako je JS nebo TR. | – |

| **Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)** | | |
|---|---|---|
| **SLT** | **druh dřeviny** | **komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově** |
| 3B, 3K, 3A, 3J, 3D | tis červený | sazenice i osivo z nejbližších lokalit původních tisů na Křivoklátsku |
| 3B, 3K, 3A, 3J, 3D, 3S | jedle bělokorá | |
| 3B, 3K, 3A, 3D, 3S | dub zimní/dub letní | |
| 3B, 3A, 3D, 3S | třešeň ptačí | |

| **Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů** | | |
|---|---|---|
| Výchovnými zásahy podpořit přírodě bližší strukturu se světlinami a různě zapojenými částmi porostů. Podporovat vytváření druhově pestrých porostů včetně příměsi pionýrských druhů a keřů. Včasná redukce geograficky nepůvodních druhů a exotů. Prořeďování okolí lesních světlin s druhově pestrou vegetací, výřez nežádoucích náletů ze světlin s druhově pestrou vegetací. | Výchovnými zásahy podpořit přírodě bližší strukturu se světlinami a různě zapojenými částmi porostů. Podporovat vytváření druhově pestrých porostů včetně příměsi pionýrských druhů a keřů. Včasná redukce geograficky nepůvodních druhů a exotů. Prořeďování okolí lesních světlin s druhově pestrou vegetací, výřez nežádoucích náletů ze světlin s druhově pestrou vegetací. | – |

| **Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb** | | |
|---|---|---|
| V případě nepřiměřeného okusu zvěří je možné využít oplocování, individuální ochrany, nebo nátěry chemickými repelenty. Pouze mechanické odstraňování buřeně a náletů keřů (plošné použití herbicidů je nepřípustné). Použití biocidů je možné v případě likvidace invazních dřevin a to pouze cílenou aplikací. Nefrézovat pařezy, ponechávat torza, doupné stromy a ležící mrtvé dřevo. Podle možností je možné zpracovávat kůrovcové dříví: aktivní kůrovcové stromy, napadenou dřevní hmotu a atraktivní pro vývoj kůrovců (např. čerstvě smrkové polomy). Vyklízení provádět s ohledem na nutnost minimálního poškozování půdního krytu. Sterilní souše, torza a odumírající stromy ponechávat v porostu s ohledem na bezpečnost návštěvníků lesa a s ohledem na ochranu lesa. Je možné jejich vyklízení v dosahu lesních cest. Nahodilou těžbu konzultovat s OOP. | V případě nepřiměřeného okusu zvěří je možné využít oplocování, individuální ochrany, nebo nátěry chemickými repelenty. Pouze mechanické odstraňování buřeně a náletů keřů (plošné použití herbicidů je nepřípustné). Použití biocidů je možné v případě likvidace invazních dřevin a to pouze cílenou aplikací. Nefrézovat pařezy, ponechávat torza, doupné stromy a ležící mrtvé dřevo. Podle možností je možné zpracovávat kůrovcové dříví: aktivní kůrovcové stromy, napadenou dřevní hmotu a dříví atraktivní pro vývoj kůrovců (např. čerstvě smrkové polomy). Vyklízení provádět s ohledem na nutnost minimálního poškozování půdního krytu. Sterilní souše, torza a odumírající stromy ponechávat v porostu s ohledem na bezpečnost návštěvníků lesa a s ohledem na ochranu lesa. Je možné jejich vyklízení v dosahu lesních cest. Nahodilou těžbu konzultovat s OOP. | – |

| **Poznámka** |
|---|
| Rámcová směrnice č.1 zahrnuje porosty na svazích pod hranou srázu včetně vlastních skal. SLT 2X je vymezen převážně na skalách, ale s přesahem na okrajové části plošiny, proto je zahrnut i do RS č.2. Pro podporu předmětu ochrany teplomilných trávníků, medvědice a zimostrázku je nutné na vybraných částech zachovat světliny s cennou vegetací. Tyto světliny je nutné udržovat výřezem náletů nežádoucích dřevin a prosvětlováním porostů v jejich okolí. |

<table>
<tr><th>Číslo směrnice</th><th>Kategorie lesa</th><th>Soubory lesních typů</th><th>Cílový předmět ochrany</th></tr>
<tr><td>2</td><td>31c – lesy zvláštního určení (lesy na území národních parků a národních přírodních rezervací)</td><td>–</td><td>zimostrázek alpský (Polygala chamaebuxus)<br>L7.1 Suché acidofilní doubravy<br>L5.1 Květnaté bučiny<br>L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy<br>medvědice lékařská (Arctostaphylos uva-ursi)</td></tr>
<tr><th colspan="4">Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin</th></tr>
<tr><th>SLT</th><th colspan="3">Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)</th></tr>
<tr><th colspan="2">Porostní typ A</th><th>Porostní typ B</th><th>Porostní typ C</th></tr>
<tr><td colspan="2">Listnatý</td><td>Jehličnatý (porosty s převahou BO, SM nebo MD)</td><td>–</td></tr>
<tr><th colspan="4">Základní rozhodnutí</th></tr>
<tr><th colspan="2">Hospodářský způsob (forma)</th><th>Hospodářský způsob (forma)</th><th>Hospodářský způsob (forma)</th></tr>
<tr><td colspan="2">– (účelový výběr)</td><td>(účelový výběr), podrostní</td><td>–</td></tr>
<tr><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th><th>Obmýtí</th><th>Obnovní doba</th></tr>
<tr><td>fyzický věk</td><td>nepřetržitá</td><td>fyzický věk</td><td>nepřetržitá</td><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty</th></tr>
<tr><td colspan="2">Věkově i prostorově diferencované a prosvětlené porosty s dřevinnou skladbou blízkou přirozené, kde při hraně srázu a na odvápněných částech plošiny bude převažovat DBZ s hojnějším zastoupením BO, BK, břeku a na živinově bohatších místech bude převažovat BK s příměsí DBZ, BO, JD, HB, LPV, JV, KL a dalších stanovištně odpovídajících dřevin. Podpora druhově bohatého keřového a bylinného patra a lesních světlin.</td><td colspan="2">Přeměna na věkově i prostorově diferencované a prosvětlené porosty s dřevinnou skladbou blízkou přirozené, kde při hraně srázu a na odvápněných částech plošiny bude převažovat DBZ s hojnějším zastoupením BO, BK, břeku a na živinově bohatších místech bude převažovat BK s příměsí DBZ, BO, HB, LPV, JV, KL a dalších stanovištně odpovídajících dřevin. Podpora druhově bohatého keřového a bylinného patra a lesních světlin.</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Způsob obnovy a obnovní postup</th></tr>
<tr><td colspan="2">Jednotlivé a skupinovité výběry za účelem odstranění stanovištně nevhodných dřevin, úpravy porostní struktury a uvolnění přimíšených dřevin. Zásahy na úpravu porostní struktury směřovat především do hlavní úrovně – uvolnění silných, vitálních cílových stromů, odstranění slabších konkurujících. Silnější, poškozené či netvárné stromy mimo dosah cest ponechávat na dožití, postupně navýšit množství dřeva ponechaného k zetlení na min. 30 m3/ha.</td><td colspan="2">Kombinace jednotlivého až skupinovitého výběru a maloplošných clonných sečí pro přirozenou obnovu všech dřevin přirozené dřevinné skladby a vytvoření přírodě blízké víceetážové struktury porostů. V předstihu uvolňovat vtroušené listnáče. Po domýcení ponechávat výstavky všech zastoupených listnáčů a jednotlivě i borovice lesní. Pro vnášení JD a DBZ je možné využít i předsunuté skupinové seče holé (kotlíky). Zachovat a podporovat příměs borovice lesní, zvláště v místech vhodných pro výskyt medvědice a zimstrázku.</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu</th></tr>
<tr><td colspan="2">Přednostně přirozená obnova s možností uměle vnášet nedostatečně zastoupené dřeviny především JD.</td><td colspan="2">Přednostně přirozená obnova s možností uměle vnášet nedostatečně zastoupené dřeviny především JD. V případě nezdaru přirozené obnovy je možné na větší volné plochy dosazovat směs DBZ 6-8, BK 1-2 a JD 1-2.</td><td colspan="2">–</td></tr>
<tr><th colspan="6">Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)</th></tr>
<tr><th>SLT</th><th colspan="2">druh dřeviny</th><th colspan="3">komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově</th></tr>
</table>

| | | | |
|---|---|---|---|
| 3B, 3I | jedle bělokorá | | |
| 3B, 3I | dub zimní | | |
| **Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů** | | | |
| Výchovnými zásahy podpořit přírodě bližší strukturu se světlinami a různě zapojenými částmi porostů. Podporovat vytváření druhově pestrých porostů včetně příměsi pionýrských druhů a keřů. Včasná redukce geograficky nepůvodních druhů a exotů. Prořeďování okolí lesních světlin s druhově pestrou vegetací, výřez nežádoucích náletů ze světlin s druhově pestrou vegetací. | Výchovnými zásahy podpořit přírodě bližší strukturu se světlinami a různě zapojenými částmi porostů. Podporovat vytváření druhově pestrých porostů včetně příměsi pionýrských druhů a keřů. Včasná redukce geograficky nepůvodních druhů a exotů. Prořeďování okolí lesních světlin s druhově pestrou vegetací, výřez nežádoucích náletů ze světlin s druhově pestrou vegetací. | – |
| **Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb** | | | |
| V případě nepřiměřeného okusu zvěří je možné využít oplocování, individuální ochrany, nebo nátěry chemickými repelenty. Pouze mechanické odstraňování buřeně a náletů keřů (plošné použití herbicidů je nepřípustné). Použití biocidů je možné v případě likvidace invazních dřevin a to pouze cílenou aplikací. Nefrézovat pařezy, ponechávat torza, doupné stromy a ležící mrtvé dřevo. Sterilní souše, torza a odumírající stromy ponechávat v porostu s ohledem na bezpečnost návštěvníků lesa a s ohledem na ochranu lesa. Je možné jejich vyklízení v dosahu lesních cest. Nahodilou těžbu konzultovat s OOP. | V případě nepřiměřeného okusu zvěří je možné využít oplocování, individuální ochrany, nebo nátěry chemickými repelenty. Pouze mechanické odstraňování buřeně a náletů keřů (plošné použití herbicidů je nepřípustné). Použití biocidů je možné v případě likvidace invazních dřevin a to pouze cílenou aplikací. Nefrézovat pařezy, ponechávat torza, doupné stromy a ležící mrtvé dřevo. Podle možností je možné zpracovávat kůrovcové dříví: aktivní kůrovcové stromy, napadenou dřevní hmotu a dříví disponované k napadení (např. větrné nebo sněhové polomy). Vyklízení provádět s ohledem na nutnost minimálního poškozování půdního krytu. Sterilní souše, torza a odumírající stromy ponechávat v porostu s ohledem na bezpečnost návštěvníků lesa a s ohledem na ochranu lesa. Je možné jejich vyklízení v dosahu lesních cest. Nahodilou těžbu konzultovat s OOP. | – |
| **Poznámka** | | | |
| Rámcová směrnice č.2 zahrnuje porosty na plošinách a mírných svazích nad hranou srázu. SLT 2X je vymezen převážně na skalách, ale s přesahem na okrajové části plošiny, proto je zahrnut i do RS č.1. Pro podporu předmětu ochrany teplomilných trávníků, medvědice a zimostrázku je nutné na vybraných částech poblíž hrany srázu zachovat světliny s cennou vegetací. Tyto světliny je nutné udržovat výřezem náletů nežádoucích dřevin a prosvětlováním porostů v jejich okolí. | | |

Péče o lesní porosty je rozdělena do 2 základních skupin:

1) oblast směřující k bezzásahovému režimu (RS č.1)

Jedná se o porosty na prudkých svazích pod hranou plošiny. Na relativně velkých rozlohách se zde ale nacházejí starší kulturní porosty smrku, u kterých je nejdříve nutné zajistit jejich přeměnu v přírodní biotopy. Na většině jejich rozlohy je dobrý předpoklad přirozené obnovy. Odumřelé smrkové porosty na obtížně dostupných místech je tak možné ponechat samovolné sukcesi. Smrkové porosty na dostupných místech lze postupně odtěžovat formou clonných sečí, které je vhodné kombinovat s kotlíky pro vnášení jedle a tisu červeného. Jedli a tis je možné vnášet i na malé světliny s využitím individuální ochrany. V cílové dřevinné skladbě může být

v příměsi zastoupen i smrk ztepilý. Postupný přechod k bezzásahovému režimu zajistí dostatečné množství odumřelé a odumírající dřevní hmoty v různých stadiích rozkladu.

Bezzásahový režim nebude uplatňován na místech se světlinami s cennou nelesní vegetací a v jejich nejbližším okolí, kde bude nutné zajišťovat speciální management.

2) oblast trvalého přírodě blízkého lesnického hospodaření (RS č.2)

Jedná se o porosty na plošinách a mírných svazích nad hranou srázu. Lesnická péče bude cílena na postupnou úpravu druhové, věkové a prostorové skladby lesa. Při obnovách a výchovách porostů budou postupně odstraněny stanovištně nevhodné dřeviny (především smrk a modřín). Podél hrany svahu a na odvápněných částech plošiny bude v cílové dřevinné skladbě podporována převaha dubu zimního s příměsí borovice lesní, buku lesního a jeřábu břeku. Kulturní mladé borové porosty budou včas rozvolňovány na podporu přirozeného zmlazení dubu zimního. Na bohatších stanovištích budou pěstovány porosty s pestrou dřevinnou skladbou s převahou buku lesního s příměsí habrů, javorů, lip a dalších dřevin přirozené dřevinné skladby. Obecně by lesnické zásahy měly směřovat již při výchově k prosvětlování porostů. Cílem jsou vertikálně i horizontálně diferencované prosvětlené porosty s proměnlivým zápojem (60 - 80 %) s různě velkými světlinami s cennou nelesní vegetací u hrany srázu. Poblíž hrany srázu v místech vhodných pro výskyt zimostrázku a medvědice je nutné udržovat i příměs borovice lesní, maloplošně zde může borovice i převažovat. Při výchově porostů není žádoucí úplné odstraňování krátkověkých výplňových dřevin – břízy, jívy, osiky, keře. Po dožití a odumření těchto dřevin vznikají významná prosvětlená místa a dochází k žádoucí horizontální diferenciaci porostů. V případech, kdy se v obnovovaných jehličnatých porostech nedostaví přirozená obnova cílových dřevin, je možné vkládat malé obnovní prvky s umělou obnovou jedle bělokoré a dubu zimního. Za účelem podpory biodiverzity, zvláště u bezobratlých, je třeba zvýšit podíl odumřelých stromů a mrtvého dřeva. Samovolně odumřelé dřevo listnáčů by nemělo být z porostů nijak odstraňováno. V porostech je nutné ponechávat tzv. habitatové stromy na dožití (především silnější košaté duby, buky a borovice).

V celém prostoru NPR je nutné cíleně odstraňovat invazní druhy dřevin. Z okolí cest při obvodu NPR je možné z bezpečnostních důvodů odstraňovat souše a nebezpečné stromy ve vzdálenosti na jednu porostní výšku porostů.

**b) péče o vodní ekosystémy**

–

**c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky**

–

**d) péče o populace a biotopy rostlin a hub**

Zimostrázek alpský má v rezervaci dlouhodobě stabilizovanou populaci s vazbou na fragmenty pěchavových trávníků a světliny v porostech při hraně srázu. Péče o přírodní stanoviště spočívající v prosvětlování lesních porostů a údržbě lesních světlin výřezem nežádoucích náletů zajistí i podmínky pro udržení populace zimoztrázku ve stabilizovaném stavu. Péče o lokality s výskytem zimostrázku podpoří i další druhy s vazbou na lesní světliny, jako jsou lněnka bavorská, pcháč panonský, mochna bílá nebo hladýš širolistý.

Mnohem složitější je situace u medvědice lékařské, která v rezervaci přežívá v podobě jednoho dlouhodobě sterilního polykormonu o rozloze cca 1,8 $m^2$. Podle dřívějších průzkumů se v jižních částech NPR medvědice vyskytovala na několika dalších mikrolokalitách (viz příloha M6), které však zanikly krátce před vyhlášením NPR. Oslabení její populace v té době souviselo především s nešetrným lesnickým zásahem, kdy byla provedena holosečná těžba lesních porostů na plošině navazující na hranu skal s tehdejším výskytem medvědice. Při zásahu došlo nejen k výrazné změně mikroklimatických podmínek, ale zároveň při vyklízení pasek byla část nevyužitelné dřevní hmoty shazována přes hranu skal, čímž mohlo dojít i k mechanickému

poškození jednotlivých trsů. V souvislosti s touto zkušeností je nutná především důsledná ochrana místa jejího posledního výskytu. Veškeré lesnické zásahy poblíž místa výskytu musí být konzultovány s AOPK. Aktuálně je možné její zbytkový výskyt podpořit mírným prosvětlením, které by spočívalo v odříznutí několik silnějších větví z nejbližších košatých dubů. Až na základě reakce medvědice by se mohlo přistoupit k dalšímu mírnému prosvětlení tak, aby se předešlo nežádoucí expanzi konkurenčně silnějších druhů rostlin. Vzhledem k tomu, že na lokalitě přežívá pouze jeden jedinec, bylo by vhodné zahájit odbornou diskuzi na téma možné repatriace jedinců napěstovaných z regionálních populací.

Oba druhy (medvědice i zimostrázek) vykazují vazbu na reliktní bory. Z tohoto důvodu je nutné na stanovištích obou druhů (na hraně srázu i na navazující plošině) zachovat a podpořit příměs borovice lesní.

Populace hub, lišejníků a mechorostů bude podpořena péčí o světlomilné druhy rostlin i ponecháváním doupných stromů, odumřelého a odumírajícího dřeva.

**e) péče o populace a biotopy živočichů**
Speciální péče o populace živočichů není navržena. Výše zmíněná péče o přírodní stanoviště je vhodná i z pohledu ochrany živočichů. Péče o teplomilné trávníky a udržování světlého charakteru lesů na plošině při hraně srázu podpoří i živočišné druhy vázané na světlé lesy a nelesní stanoviště. Ponechávání doupných stromů, odumřelého a odumírajícího dřeva podpoří i živočišné druhy vázané na tato specifická stanoviště.

Zvěř v NPR je třeba udržovat na přiměřených stavech, aby nedocházelo ke škodám na náletech dřevin přirozené dřevinné skladby. V NPR ani ochranném pásmu není vhodné zřizovat krmeliště, zásypy ani jiná myslivecká zařízení.

**f) péče o útvary neživé přírody**
Dominantními útvary neživé přírody v NPR jsou skalní opukové skalní stěny a na ně navazující suťoviště. Speciální péče o skalní výchozy není stanovena.

**g) zásady jiných způsobů využívání území**
–

### 3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území je uveden v tabulkových a mapových přílohách.

## 3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je tvořeno lesními porosty, lesními cestami a plochami pro manipulaci se dřevem. Ze všech těchto ploch je nutné cíleně odstraňovat invazní druhy dřevin a bylin. Při případné umělé obnově lesních porostů v ochranném pásmu rezervace nevyužívat geograficky nepůvodní dřeviny s invazním potenciálem.

## 3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

V průběhu platnosti plánu péče bude nutné provést obnovu pruhového značení a některých hraničních stojanů s cedulemi.

### 3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

**a) vyhlašovací dokumentace**
Hranice NPR je vymezena na parcely dle KN. Součástí NPR je tak i několik míst, které by mohly být z NPR odstraněny. Jedná se o krátké úseky jinak dlouhých a širších lesních cest (DP 632Aa654 a 629Ca650), malá lesní skládka (DP 629Aa101) a malý fragment jinak rozsáhlejší PSK 629Ca7, který má podobu pahorku s několika stromy obklopeného ze všech stran lesními cestami.

**b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech**
Managementové zásahy jsou ošetřené výjimkou č. j. 35335/ENV/06, kde jsou uvedeny podmínky pro provádění managementu v zájmovém území.

**c) ostatní**
bez návrhu

### 3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

ZCHÚ neprochází žádná turisticky značená cesta. Při severní hranici rezervace je v délce cca 220 m společně vedena červeně a zeleně značená turistická trasa. Turistické vytížení území je poměrně malé. Regulace sportovního a rekreačního využívání území tak není aktuálně nutná.

### 3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Pouze jako demonstrační objekt k výuce a odborným exkurzím. V průběhu plánu péče budou obnoveny a instalovány informační tabule o ZCHÚ.

### 3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Pro doplnění znalostí o fauně území je žádoucí provést inventarizační průzkum saproxylického hmyzu a epigeických predátorů.
V rámci péče o medvědici lékařskou by bylo vhodné zadat celorepublikovou studii, která by posoudila aktuální stav všech populací tohoto druhu v ČR a navrhla konkrétní způsoby péče o tento ubývající reliktní druh v kontextu probíhající klimatické změny.
Sledovat zvolené indikátory.

# 4. Závěrečné údaje

## 4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

| Druh zásahu (činnost) | Odhad množství (např. plochy) | Četnost zásahu za období plánu péče | Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč) |
|---|---|---|---|
| Instalace velkého dřevěného informačního panelu | 1 ks | 2 | 77 400 |
| Těžba hroubí | 45 $m^3$ | 2 | 37 440 |
| Vytrhávání bylin a dřevin | 100 $m^2$ | 5 | 25 000 |
| Vytrhávání bylin a dřevin | 100 $m^2$ | 3 | 15 000 |
| Likvidace oplocenky | 300 m | 2 | 42 000 |
| Individuální odstranění náletu do 3 m výšky | 0,15 ha | 3 | 68 880 |
| Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu | 0,15 ha | 3 | 99 450 |
| Tvorba drátěné oplocenky 160 cm | 900 m | 2 | 396 000 |
| Výsadba, dosadba, podsadba - nestandardní sadební materiál | 220 ks | 2 | 88 000 |
| Výsadba, dosadba, podsadba, JD, krytokořenné – více než 50 cm – kontejnery | 30 ks | 2 | 7 260 |
| Výsadba, dosadba, podsadba, JD, prostokořenné – 26–50 cm | 4000 ks | 2 | 232 000 |
| Výsadba, dosadba, podsadba, listnaté, krytokořenné – do 50 cm – sadbovače | 400 ks | 2 | 25 600 |
| Instalace tabulového značení ZCHÚ | 10 ks | 2 | 103 200 |
| Vytvoření pruhového značení | 4,25 km | 2 | 20 400 |
| **Náklady celkem (Kč)** | | | **1 237 630** |

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

## 4.2 Použité podklady a zdroje informací


ČEŘOVSKÝ, J.; HOMOLÁČ, M. (1963). Závěrečná zpráva z prověrky chráněných území Středočeského kraje za rok 1962. 158 s. Manuskript. Archivuje AOPK ČR, RP Střední Čechy.

CHOBOT, K.; NĚMEC, M. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. 1. Praha: AOPK ČR. 181 s. Příroda, 34. ISBN 978-80-88076-46-9.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2007). Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace: Vegetation of the Czech Republic 1.Grassland and Heathland Vegetation. Vydání 1. Praha: Academia. 526 s. ISBN 978-80-200-1462-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2009). Vegetace České republiky 2. Ruderální, plevelová, skalní a suťová vegetace. Vegetation of the Czech Republic 2. Ruderal, Weed, Rock and Scree Vegetation. Vyd. 1. Praha: Academia. 520 s. ISBN 978-80-200-1769-7.

CHYTRÝ, M. (ed.) (2013). Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Praha: Academia. 551 s. ISBN 978-80-200-2299-8.

CULEK, M.; GRULICH, V.; LAŠTŮVKA, Z. et al. (2013). Biogeografické regiony České republiky. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita. 447 s., 1 mapa. ISBN 978-80-210-6693-9.

DEMEK, J.; MACKOVČIN, P. (2014). Zeměpisný lexikon ČR. Hory a nížiny. Vydání 3. přepracované. Brno: Mendelova univerzita v Brně. 305 s. ISBN 978-80-7509-113-0.

DUNDR, M. (1986). Floristický výzkum Pochválovské stráně ve Džbánu. 88 s., 4 x foto, 10 x mapa. Diplomová práce. Katedra botaniky vyšších rostlin Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Vedoucí práce RNDr. Bohdan Křísa, CSc.

FARKAČ, J.; KRÁL, D.; ŠKORPÍK, M. (eds.) (2005). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí: Red list of thretened species in the Czech Republic. Invertebrates. Vydání první. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 760 s. ISBN 80-86064-96-4.

GRULICH, V.; CHOBOT, K. et al. (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. 1. Praha: AOPK ČR. 178 s. Příroda, 35. ISBN 978-80-88076-47-6.

HEJDA, R.; FARKAČ, J.; CHOBOT, K. (eds.) (2017). Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. 1. Praha. 611 s. Příroda, 36. ISBN 978-80-88076-53-7.

HOKR, Z. (1992). Chráněný přírodní výtvor Pochvalovská stráň: Geologický inventarizační průzkum. 14 s. Inventarizační průzkum.

HOLEC, J.; BERAN, M. (ed.) (2006). Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. Příroda. 24, s. 282. ISSN 1211-3603.

HOUDA, J. (1969). Džbán: Ochranářská studie. Louny: Kulturní správa ONV spolu s Okresním pedagogickým střediskem. 171 s.

HRČKA, D. (2014). Inventarizační průzkum NPR Pochvalovská stráň: – cévnaté rostliny (druhy a vegetace). 48 s. Inventarizační průzkum.

KUČERA, J.; VÁŇA, J.; HRADÍLEK, Z. (2012). Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis: Bryoflóra České republiky: aktualizace seznamu a červeného seznamu a stručná analýza. Preslia. 84, 3, s. 813–850. ISSN 0032-7786.

LIŠKA, J.; PALICE, Z. (2010). Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda. 29, s. 3–66. ISSN 1211-3603.

LOŽEK, V.; KUBÍKOVÁ, J.; ŠPRYŇAR, P. et al. (2005). Střední Čechy. Praha: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a Ekocentrum Brno. 904 s. In: Mackovčin P. a Sedláček M (eds.): Chráněná území ČR, svazek XIII. ISBN 80-86064-87-5.

LOŽEK, V. (1993). Měkkýši národní přírodní rezervace Pochvalovská stráň. 6 s. Závěrečná zpráva.

LOŽEK, V. (1993). NPR Pochvalovská stráň. 4 s. Zpráva.

MOLÍKOVÁ, M. (1981). Botanická inventarizace návrhu státní přírodní rezervace Pochvalovská stráň. 24 s. Inventarizační průzkum.

MOLÍKOVÁ, M. (1981). Zpráva z inventarizačního průzkumu navrhované SPR Pochvalovská stráň za rok 1980. 9 s. Inventarizační průzkum.

NEUHÄUSLOVÁ, Z. et al. (1998). Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky: Textová část. Vydání 1. Praha: Academia. 341 s., Příloha Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. ISBN 80-200-0687-7.

PEKSA, O. (2012). Inventarizační průzkum /NPR Pochválovská stráň/ z oboru: lišejníky. Plzeň. 9 s., fotografická, mapová a tabulková příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

PIPEK, J. (2025). Podrobné mapování biotopů NPR Pochválovská stráň. 12 s. Manuskript.

PRŮCHA, M. (2013). Inventarizační průzkum NPR Pochválovská stráň z oboru zoologie – letouni (Chiroptera). Praha. 9 s., mapová a fotografická příloha. Manuskript. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

ŘEZÁČ, M. (2011). Inventarizační průzkum NPR Pochvalovská stráň: pavouci. 17 s. Inventarizační průzkum.

SKALICKÝ, V. (1988). Regionálně fytogeografické členění, s. 103–121. In: HEJNÝ, S.; SLAVÍK, B. (eds.) et al. Květena České socialistické republiky 1. Vydání 1. Praha: Academia. 557 s., 1 skl. mapa.

SOVA, P. (2014). Inventarizační průzkum NPR Pochválovská stráň z oboru bryologie. 15 s., fotografická, mapová a tabulková příloha. Inventarizační průzkum. Manuskript. Archivuje Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

ŠVARC, J. (2005). Inventarizační průzkum NPR Pochvalovská stráň z oboru zoologie – denní motýli (Lepidoptera). 20 s. Inventarizační průzkum.

Výsledky orientačního entomologického průzkumu na území navrhovaného biocentra „Pochvalovská stráň“ (2000). 8 s. Závěrečná zpráva.

ŽÁK, K.; MAJER, M.; SOMOL, V. (2020). Džbán – krajina opukových plošin. Vrchlabí: Zdeňka Drahná pod značkou grafické studio Green Mango. 232 s. ISBN 978-80-270-7006-0.

ZÍBAROVÁ, L. (2014). Inventarizační průzkum NPR Pochvalovská stráň: houby. 34 s. Inventarizační průzkum.

### 4.3 Seznam používaných zkratek

AOPK ČR – Agentura pro ochranu přírody a krajiny ČR
CHÚ – chráněné území
EVL – evropsky významná lokalita
GIS – geografický informační systém
HK – hospodářská kniha (část LHP)
HS – hospodářský soubor
IP – inventarizační průzkum
IUCN – International Union for Conservation of Nature
JPRL – jednotka prostorového rozdělení lesa (označení porostu dle LHP, LHO)
k.ú. – katastrální území
KN – katastr nemovitostí
LČR – Lesy České republiky, s. p.
LHC – lesní hospodářský celek
LHP – lesní hospodářský plán
LS – lesní správa

MZCHÚ – maloplošné zvláště chráněné území
MZD – meliorační a zpevňující dřeviny
NDOP – nálezová databáze ochrany přírody
NOO – náklady obvyklých opatření
NPR – národní přírodní rezervace
OOP – orgán ochrany přírody
OPRL – oblastní plán rozvoje lesa
OP ZCHÚ – ochranné pásmo zvláště chráněného území
PDS – přirozená druhová skladba
PSK – porostní skupina
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
RS – rámcová směrnice hopodaření
SLT – soubor lesních typů
TMP – trvalá monitorovací plocha
VMB – vrstva mapování biotopů
ZCHD – zvláště chráněný druh

### 4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Podklady zpracoval: RP Střední Čechy

Na zpracování se podíleli: Pipek Jaroslav

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

# 5. Přílohy

**Tabulky**: Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich** (Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

**Mapy**: Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6 – **Výskyt medvědice lékařské v NPR Pochválovská stráň a nejbližším okolí k roku 1985**

**Fotografie**: Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

**Protokol** o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

## Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

### Lesní hospodářský celek: 102003

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 629 C a 0a | | 0,39 | 1/A | KL | 70 | 5 | Prořezávky jehličnaté + listnaté – strukturní zásahu na podporu pestré porostní směsi, zachovat příměs keřů a pionýrských dřevin, redukce ořešáku | 2 | Větší světlina po kalamitních těžbách, na většině plochy se nachází oplocenka s výsadbami TR a KL a s nálety dalších dřevin (JV, BK, OS, JIV, JR, ořešák, kalina, dřín, bez, růže, líska). Management: výchovné zásahy na podporu pestré porostní směsi, redukce ořešáku. |
| | | | | TR | 30 | | | | |
| 629 C a 0b | | 0,34 | 1/A | | | 5 | Prořezávky jehličnaté + listnaté – strukturní prořezávky za účelem podpory vtroušených dřevin a redukce ořešáku | 2 | Velká světlina po kalamitních těžbách s mlazinou klenu náletového původu, místy převažuje bez. Vtroušeně ořešák, líska, BK, JLH. Management: strukturní prořezávky, redukce ořešáku. |
| 629 C a 7 | | 0,01 | 1/A | BK | 90 | 5 | Dočasně bez zásahu | - | Různověká skupinka buků s příměsí babyky a lípy na pahorku mezi cestami s antropogenním reliéfem (valy a zářezy cest). Pouze nutné bezpečnostní těžby. Většina rozlohy porostní skupiny leží mimo NPR! |
| | | | | LPV | 5 | | | | |
| | | | | BB | 5 | | | | |
| 629 C a 14/2 | | 3,11 | 1/B | BK | 100 | 7 | Vytrhávání bylin a dřevin – vytrhování náletů ořešáku, případně dubu červeného | 2 | Starší smrčiny, místy prořídlé a s bujným podrostem listnáčů. Lokálně významná příměs BK a KL. Vtroušeně i HB, DBZ, MD, JLH, BB, JV, BO, břek. Ve zmlazení vedle BK i JLH, BB, TR, JV, KL, JS, JR, ořešák. Jihovýchodní okraje pod hranou srázu mají charakter suťového lesa. V severní části převažuje BK. Při úpatí dvě dožívající oplocenky s podsadbami BK. V prudkém srázu nad PSK 629C0b je i jedno |
| | | | | SM | 80 | | Těžba hroubí – Clonná seč ve SM: ve 2–3 fázích odtěžit až 100 % zásoby. V listnáčích jen nutný zdravotní výběr podél cest a u oplocenky. | 1 | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | BK | 15 | | Individuální odstranění náletu do 3 m výšky – redukce nežádoucích náletů ze světlin s pěchavovými trávníky, biomasu z výřezů odstranit mimo světliny | 1 | malé degradované pěnovcové prameniště s kališti divočáků. V horní části svahu na pomezí s PSK 629E8 a 629E11 jsou malé světliny s pěchavovými trávníky (viz příloha M3a, zákres č. 1). Management: clonnými sečemi je možné postupně odtěžit SM, redukce náletů ořešáku, prosvětlit okolí světlin, výřez nežádoucích náletů ze světlin, odstranit staré oplocenky. Možné je vnášení jedle a tisu do individuálních ochran. Dobrá perspektiva přeměny v přírodní biotop. |
| | | | | KL | 5 | | Instalace individuální ochrany – drátěná uzlíková pletiva | 3 | |
| | | | | | | | Výsadba, dosadba, podsadba, JD, krytokořenné – více než 50 cm – kontejnery | 3 | |
| | | | | | | | Likvidace oplocenky | 2 | |
| | | | | | | | Výsadba, dosadba, podsadba – nestandardní sadební materiál – tis červený regionálního původu | 3 | |
| | | | | | | | Těžba hroubí – Prosvětlení v okolí světlin s teplomilnou vegetací s ponecháním dřevní hmoty k zetlení. | 2 | |
| 629 C a 650 | | 0,02 | | | | | Plocha dočasně bez návrhu | – | krátký úsek větší lesní cesty - bez managementu |
| 629 D a 2 | | 0,08 | 2/A | BK | 70 | 5 | Prořezávky jehličnaté + listnaté – redukce DBC, uvolnit vtroušené duby v BK části, uvolnit duby v březové části, zachovat malou příměs pionýrských dřevin | 2 | Tyčkovina s převahou BK, při západní okraji prořídlá. Vtroušeny DB, TR, DBC, SM, JR, HB, JIV, KL, OS. Management: strukturní prořezávka. |
| | | | | BR | 15 | | | | |
| | | | | DBZ | 15 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 629 D a 4a | (část 1) | 0,04 | 2/B | BO | 90 | 7 | Těžba hroubí - strukturní probírky (20–30 % v BO i MD) | 2 | Úzký pás neodlišitelný od zbytku porostní skupiny. Převažuje BO, příměs MD, 1 BR. Vzácně zmlazení SM, BR, HB. Management – strukturní probírky. |
| | | | | MD | 10 | | | | |
| 629 D a 4a | (část 2) | 1,55 | 2/B | BO | 80 | 7 | Těžba hroubí - strukturní probírky (20–30 % v BO i MD), uvolnění příměsi, redukce nepůvodních druhů, uvolnění korun starých dubů a buků | 1 | Tyčovina na plošině, místy s převahou MD. U cesty vzácně vtroušen jírovec. Lokálně příměs vrůstavých DBZ, BR, BK, DBC. Místy podél cesty starší košaté DB, DBZ a jeden BK. Lokálně v podrostu starých dubů teplomilně laděná druhově pestrá vegetace (viz příloha M3a, zákres č. 4). Ostrůvkovitě zmlazení BR, SM, BK, HB, břek, muk, DBC. Místy zbytky pletiva ze starého oplocení. Management: plošné strukturní probírky – redukce vtroušených DBC, jírovce, uvolnit vtroušené listnáče, v částech s převahou MD uvolnit vtroušené BO, uvolnit koruny starších dubů u cesty i u hrany opukového srázu, odstranit zbytky pletiva. Výřez většiny náletů včetně bylinné vegetace z podrostu starých dubů s teplomilnější vegetací. |
| | | | | MD | 20 | | Individuální odstranění náletu do 3 m výšky – Odstranění nežádoucích náletů smrků, buků, javorů, habrů, ořešáků, ostružin z podrostu starých dubů s teplomilnou vegetací u hlavní lesní cesty. Optimálně použít křovinořez a při výřezu dřevin posekat i bylinný podrost. Biomasu z výřezu je nutné odstranit mimo dílčí plochu. | 2 | |
| 629 D a 4b | (část 1) | 0,19 | 2/B | MD | 50 | 7 | Těžba hroubí – strukturní probírka (cca 20 % zásoby) | 2 | Světlejší tyčovina BO a MD, vtroušena BR. Roztroušeně zmlazení SM, BK, HB. Management: silnější strukturní probírka, cca 20 % zásoby. |
| | | | | BO | 50 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 629 D a 4b | (část 2) | 0,22 | 2/A | HB | 70 | 5 | Těžba hroubí – Strukturní probírka v BO a HB (po cca 20% zásoby), uvolnit vtroušené dřeviny. | 3 | Netvárná směs habru a borovice, vtroušeny BK, MD, JIV, KL, BB, líska, svída. Management – zdravotní a strukturní probírky. |
| | | | | BO | 25 | | | | |
| | | | | JLH | 5 | | | | |
| 629 D a 8 | (část 1) | 0,17 | 2/A | BK | 98 | 5 | Těžba hroubí - Strukturní výběry v BK (až 30 % zásoby) – uvolnit příměs, redukce MD. Zdravotní výběry podél cest. | 3 | Zapojená slabší kmenovina, neznatelná hranice od zbytku porostní skupiny. Vtroušeny HB, MD, LPV. Roztroušeně zmlazení BK, KL. Management – strukturní probírka v BK, výběr MD, bezpečnostní těžby podél cest. |
| | | | | DBZ | 2 | | | | |
| 629 D a 8 | (část 2) | 0,36 | 2/A | HB | 50 | 5 | Těžba hroubí - strukturní výběry v HB, BK, LPV, JV, KL (vždy cca 10 %), redukce MD a SM, uvolnit vtroušené dřeviny (hlavně duby), zdravotní výběry podél cesty, zachovat torza a samovolně padlé ležící dřevo. | 3 | Smíšené slabší kmenoviny s převahou HB a velice bohatým podrostem. Vtroušeny JV, BB, SM, JLH, BO. Management: strukturní výběry (přednostně odtěžovat HB, MD), uvolňovat nejmohutnější jedince a vtroušené dřeviny přirozené dřevinné skladby, redukce náletů ořešáků (optimálně vytrháváním semenáčků). |
| | | | | BK | 20 | | Vytrhávání bylin a dřevin – vytrhávání semenáčků ořešáku | 2 | |
| | | | | LPV | 10 | | | | |
| | | | | KL | 10 | | | | |
| | | | | MD | 5 | | | | |
| | | | | DBZ | 5 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 629 D a 8 | (část 3) | 1,05 | 2/A | BK | 90 | 5 | Těžba hroubí – Odtěžit 100 % MD a až 35 % BK formou strukturních výběrů. Uvolnit vtroušené dřeviny (hlavně duby), uvolnit silnější mohutnější buky, zachovat torza a samovolně padlé ležící dřevo. | 3 | Převážně zapojené slabší kmenoviny s bohatším podrostem. Vtroušeny BO, DB. Roztroušeně slabší torza a ležící dřevo. Management: strukturní výběry v BK, odtěžit MD, uvolnit vtroušené dřeviny (především duby) a silné košaté buky. DB, BO a košaté BK ponechat na dožití. Bezpečnostní těžby podél cesty. |
| | | | | BR | 4 | | | | |
| | | | | HB | 3 | | | | |
| | | | | MD | 2 | | | | |
| | | | | DBZ | 1 | | | | |
| 629 D a 14 | (část 1) | 0,34 | 2/B | SM | 80 | 7 | Těžba hroubí – Clonná seč – ve 2 fázích odtěžit veškerý SM i MD. | 2 | Světlejší jehličnatá kmenovina roztroušeně podrostlá SM, BK, HB, BR. Management: clonná seč, možné je vnesení DBZ a JD do oplocenky. |
| | | | | MD | 20 | | Tvorba drátěné oplocenky 160 cm – oplocenka o rozměrech cca 20x30 m pro vnesení DBZ a JD | 2 | |
| | | | | | | | Výsadba, dosadba, podsadba, JD, krytokořenné – 36–50 cm – sadbovače | 2 | |
| | | | | | | | Výsadba, dosadba, podsadba, listnaté, krytokořenné – do 50 cm – sadbovače – DBZ | 2 | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 629 D a 14 | (část 2) | 1,65 | 2/A | MD | 40 | 5 | Těžba hroubí – Clonná seč v jehličnanech – ve 2–3 fázích odtěžit 100 % zásoby MD i SM. Většinu BO ponechat na dožití. Nutný zdravotní výběr v listnáčích podél cest. Zachovat torza a samovolně padlé ležící dřevo. | 2 | Různorodé světlejší kmenoviny – v SV cípu s převahou MD v nadúrovni a s podrostem listnáčů (HB, LPV, KL), v jižní části více SM, v pásu podél hrany svahu směs BK, DBZ a BO (vzácně i břek a muk) se světlinami s bohatší vegetací. Jednotlivé mohutnější košaté DBZ, BK a BO ponechat na dožití. Management: postupně odtěžit SM a MD. V zachovalých buko–dubových světlých porostech podél hrany svahu jen velmi mírný jednotlivý výběr za účelem podpory světlin s teplomilnou vegetací. Možné jsou bezpečnostní těžby podél cesty. |
| | | | | DBZ | 25 | | Těžba hroubí – Cílené zásahy na podporu světlin s teplomilnou vegetací a významných druhů rostlin. Výběry především v BK – cca 10 $m^3$ při hraně svahu, dřevní hmotu ponechat k zetlení. | 2 | |
| | | | | BK | 15 | | | | |
| | | | | HB | 6 | | | | |
| | | | | SM | 5 | | | | |
| | | | | BO | 5 | | | | |
| | | | | LPV | 2 | | | | |
| | | | | KL | 2 | | | | |
| 629 D a 101 | (část 1) | 0,01 | | | | | Plocha dočasně bez návrhu | - | lesní skládka s mělkou půdou, 1 malý keřík pámelníku, svépomocí zlikvidovat pámelník |
| 629 E a 8 | (část 1) | 0,54 | 1/A | BK | 75 | 5 | Těžba hroubí – strukturní výběry, odtěžit 85% zásoby SM a MD, až 25% zásoby BK, rozvolnit porost na kontaktu s bezlesím v 629E102 | 2 | Různověké, různorodé starší nálety v okolí starého lomu na velmi členitém reliéfu (kupy, valy, osypy, prohlubně), hojně mrtvé dřevo. Vtroušeny JS, OS, DB, JIV, JV. Nad cestou světlejší s velmi bohatým podrostem. Management – mírné strukturní výběry, uvolnit vtroušené dřeviny, odtěžit MD. Bezpečnostní těžby nad cestou. Výřezy nežádoucích náletů v okolí velké světliny v 629E102 (viz příloha M3a, zákres č. 3). |
| | | | | SM | 14 | | Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu – Výrazné proředění náletů v okolí horních částí | 2 | |
| | | | | LPV | 5 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | KL | 3 | | světliny 629E102, uvolnění paty skal, biomasu z výřezů odstranit mimo světliny. | | |
| | | | | BO | 1 | | | | |
| | | | | MD | 1 | | | | |
| | | | | BR | 1 | | | | |
| 629 E a 8 | (část 2) | 1,24 | 1/A | BK | 35 | 5 | Vytrhávání bylin a dřevin – vytrhání náletů ořešáků, případně dubů červených | 2 | Druhově pestrý suťový les na osypech pod hranou srázu a smíšený porost s převahou BK na zvlněném svahu se starými sesuvy a kupami. Vtroušeny JLH, JR, TR, DB, MD. Bohatý podrost se zmlazením většiny přítomných dřevin. Vzácně zmlazení ořešáku. V horní části se nachází pás skal se světlinami s pěchavovými trávníky a teplomilnými křovinami. Management: redukce náletů ořešáku, mírné strukturní výběry – uvolnit vtroušené dřeviny, především JLH, je možné odtěžit většinu SM a veškerý MD. Péče o nelesní biotopy: prosvětlit okolí světlin a skal s bohatou vegetací, výřezy nežádoucích náletů ze světlin (viz příloha M3a, zákresy č. 1 a 2). |
| | | | | LPV | 20 | | Individuální odstranění náletu do 3 m výšky – redukce nežádoucích náletů ze světlin a skal s teplomilnou vegetací, šetřit pouze část muků, břeků a dřínů, biomasu z výřezů odstranit mimo světliny | 1 | |
| | | | | KL | 15 | | Těžba hroubí – mírná strukturní probírka (20 % zásoby) – je možné odtěžit SM a MD, uvolnění JLH, TR | 3 | |
| | | | | BO | 10 | | Těžba hroubí – prosvětlit okolí světlin s teplomilnou vegetací, cca 5 $m^3$, dřevní hmotu ponechat k zetlení | 2 | |
| | | | | JV | 10 | | | | |
| | | | | HB | 5 | | | | |
| | | | | SM | 3 | | | | |
| | | | | BR | 2 | | | | |
| 629 E a 11 | (část 1) | 2,09 | 1/B | SM | 85 | 7 | Výsadba, dosadba, podsadba, JD, prostokořenné – 26-50 cm | 2 | Porosty s převahou SM na méně členitém svahu. Vtroušeny DBZ, MD, JR, BR, KL. Hojně SM souše. Při úpatí svahu menší |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | BK | 10 | | Tvorba drátěné oplocenky 160 cm – na vhodná místa postavit 3–4 oplocenky (cca 20x30 m) pro ochranu výsadeb JD a tisu | 2 | kalamitní světliny. Management – clonná seč ve SM: ve 2–3 fázích je možné odtěžit většinu zásoby. Na větší světliny vnést JD a tis do menších oplocenek, JD i tis je možné vnášet i v horních částech svahu na menší světliny do individuálních ochran. Bezpečnostní těžby nad cestou. Sterilní smrkové souše je možné mimo dosah cesty ponechat k zetlení. |
| | | | | BO | 5 | | Těžba hroubí – Clonná seč ve SM – ve 2–3 fázích odtěžit až 85 % zásoby. Samovolně padlé sterilní kmeny a torza ponechat k zetlení. | 2 | |
| | | | | | | | Výsadba, dosadba, podsadba – nestandardní sadební materiál – výsadby tisu červeného | 2 | |
| 629 E a 11 | (část 2) | 2,25 | 1/A | BK | 50 | 5 | Vytrhávání bylin a dřevin – vytrhávání semenáčků ořešáku | 3 | Starší porosty na členitých svazích, většinou převažuje BK, místy nad cestou a v pásu ve střední části dílčí plochy dominuje SM. Vtroušeny MD, HB, DB, OS, BR. Lokálně zmlazení BK, KL, SM, MD, vzácně i ořešák. V SV cípu na pomezí s PSK 629E8a 629C14/2 se nachází zarůstající světlina s teplomilnou vegetací (viz příloha M3a, zákres č. 1). Další světliny se nacházejí v horních částech u výchozů skal a na odvalech starého lomu (viz příloha M3a, zákresy č. 2 a 3). Management: clonná seč ve SM částech – dvoufázově odtěžit většinu SM a MD. Strukturní výběry v BK – uvolnit vtroušené dřeviny. Bezpečnostní těžby nad cestou. Managementové zásahy na světlinách s teplomilnou vegetací a v jejích okolí (výřezy nežádoucích náletů, prosvětlovaní navazujících porostů). |
| | | | | SM | 40 | | Těžba hroubí – clonná seč ve SM a MD (postupně odtěžit až 95 % zásoby), strukturní výběry v BK (25 % zásoby) | 2 | |
| | | | | KL | 6 | | Těžba hroubí – Prosvětlení v okolí světlin s teplomilnou vegetací s ponecháním dřevní hmoty k zetlení. | 2 | |
| | | | | BO | 2 | | Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu – výřezy náletů ze světlin, skal a sutí s teplomilnou | 1 | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | LPV | 2 | | vegetací, biomasu z výřezů odstranit mimo světliny | | |
| 629 E a 102 | (část 2) | 0,21 | | | | | Individuální odstranění náletu nad 3 m výšky do 10 cm průměru kmene na řezné ploše pařezu – redukce 90 % náletů (ponechat vybrané dříny, řešetláky, jeřáby), materiál z výřezů odstranit mimo dílčí plochu | 2 | Velká světlina na odvalech bývalého opukového lomu. Ve střední části suťové pole lemované trávníky s pěchavou. Okraje bezlesí zarůstají náletovými dřevinami, především BO, MD, BR a SM, méně JIV, LPV, JLH, JR, BK, svída, JV, KL, HB, dřín, krušina, brslen, kalina apod. Management: výřezem dřevin rozšířit volné plochy, uvolnit paty skal, plochu zachovat jako bezlesí. |
| 629 K a 11 | | 2,81 | 1/B | SM | 62 | 7 | Tvorba drátěné oplocenky 160 cm – na vhodná místa postavit 3–4 oplocenky o rozměrech cca 20x30m na ochranu výsadeb JD | 2 | Kmenoviny s převahou SM, nicméně často s významným zastoupením BK (střední části už jsou místy s převahou listnáčů). Vtroušeny BR, TR, DB, MD. Velmi členitý mikroreliéf. Při úpatí menší světliny po kalamitních těžbách. Management: clonná seč ve SM, ve 2–3 fázích odtěžit většinu jeho zásoby a do malých oplocenek vnést JD a tis. Bezpečnostní těžby nad cestou. |
| | | | | BK | 24 | | Výsadba, dosadba, podsadba, JD, prostokořenné – 26–50 cm | 2 | |
| | | | | BO | 5 | | Těžba hroubí – Ve 2–3 fázích odtěžit až 90 % zásoby SM, mírné strukturní výběry v BK (10 %). Zachovat torza a samovolně padlé ležící dřevo. Sterilní smrkové souše je možné mimo dosah cesty ponechat k zetlení. | 2 | |
| | | | | KL | 4 | | Výsadba, dosadba, podsadba – nestandardní | 2 | |
| | | | | JV | 2 | | | | |
| | | | | HB | 2 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | LPV | 1 | | sadební materiál – tis červený | | |
| 629 K a 14 | | 1,51 | 1/A | BK | 45 | 5 | Těžba hroubí – Mírný strukturní výběr v BK (cca 10 $m^3$) v linii při hraně srázu na podporu bylinného patra. Dřevní hmotu ponechat k zetlení. | 2 | Druhově pestrý rozvolněný suťový les na osypech pod opukovou stěnou a linie košatých pokroucených buků s příměsí DBZ a BO na hraně srázu. Ochranný charakter lesa. Ve zmlazení i JS, JLH, TR. Hojně mrtvé dřevo. V suťovém lese jednotlivě mohutnější košaté BK a LPV. Suťový les ponechat bez zásahů, v linii na hraně srázu jsou možné mírné prosvětlovací zásahy na podporu světlin s cenným bylinným patrem. |
| | | | | LPV | 30 | | | | |
| | | | | KL | 15 | | | | |
| | | | | SM | 5 | | | | |
| | | | | JV | 4 | | | | |
| | | | | HB | 1 | | | | |
| 631 B a 4 | (část 1) | 0,04 | 2/B | BO | 95 | 7 | Těžba hroubí – strukturní probírky v BO i MD (cca 20 %) | 2 | Úzký pruh neodlišitelný od zbytku porostní skupiny. Převažuje BO s příměsí MD, jednotlivě vrůstavé DBZ, BK, BR. Zbytky pletiva ze staré oplocenky. Odstranit pletivo, uvolnit vtroušené perspektivní listnáče. |
| | | | | MD | 5 | | | | |
| 631 B a 4 | (část 2) | 0,50 | 2/B | BO | 95 | 7 | Těžba hroubí – Strukturní probírka v BO (až 20 % zásoby), redukce MD, uvolnit vtroušené perspektivní duby. | 2 | Světlejší tyčovina s výraznou převahou BO, jednotlivě vtroušeny duby, vzácně zmlazení BK, BR, SM. V lemu cesty maloplošná pěkná vřesoviště. Zbytky pletiva ze staré oplocenky. Management – strukturní probírka – redukce MD, uvolnit perspektivní duby, uvolnit okraje plošiny s košatými duby a buky proředěním krajní řady výsadeb borovice (mírně prosvětlit i okolí výskytu medvědice – viz příloha M3a, zákres č. 5). Odstranit zbytky starého pletiva. |
| | | | | MD | 5 | | | | |
| 631 B a 10 | | 0,43 | 2/A | BO | 35 | 5 | Těžba hroubí – Zdravotní a strukturní výběry – odtěžit 100% SM a MD, | 3 | Světlejší slabší kmenovina na plošině. Světliny po nahodilých těžbách s nálety BO. U rohu NPR je malá úzká lesní skládka |
| | | | | DBZ | 30 | | | | |
| | | | | MD | 20 | | | | |

| označení JPRL/dílčí plochy | část JPRL/dílčí plochy | výměra (ha) | číslo rámcové směrnice/ porostní typ | dřeviny | zastoupení dřevin (%) | stupeň přirozenosti | doporučený zásah | naléhavost | poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | BK | 12 | | až 50 % BO, jednotlivě BK a DBZ (1–2 $m^3$) | | s pasečně ruderální vegetací. Při severním rohu skládky je malé ohnisko barvínku a exotického skalníku původem ze zahradního odpadu. Management: mírné zdravotní a strukturní výběry především v BO, odtěžit SM a MD. Likvidace barvínku a skalníku. |
| | | | | SM | 2 | | | | |
| | | | | BR | 1 | | | | |
| 631 B a 16 | | 1,18 | 1/A | LPV | 35 | 5 | Těžba hroubí – Cílené výběry (cca 5 $m^3$) v DBZ v linii na hraně srázu na podporu významných druhů rostlin. Ořez silných stínících větví v okolí výskytu medvědice a teplomilných druhů rostlin. Dřevní hmotu ponechat k zetlení. | 1 | Druhově velice pestrý a věkově i tloušťkově rozrůzněný suťový les na osypech pod opukovou stěnou. Linie krnících stromů (hlavně DBZ) při hraně srázu. Vtroušeny SM, JS, BR, MD, BB, břek, muk, místy je hojná líska. Suťový les ponechat bez zásahů, při hraně srazu jsou vhodné jednotlivé výběry na podporu světlin a významných druhů rostlin (hladýš, lněnka bavorská, zimostrázek, pěchava, jalovec apod.) a ořezy silnějších stínících větví z košatých dubů v místě výskytu medvědice (viz příloha M3a, zákres č. 5) |
| | | | | KL | 20 | | | | |
| | | | | BK | 20 | | | | |
| | | | | DBZ | 15 | | | | |
| | | | | JV | 5 | | | | |
| | | | | JLH | 2 | | | | |
| | | | | BO | 2 | | | | |
| | | | | JR | 1 | | | | |
| 632 A a 101 | | 0,01 | | | | | Plocha dočasně bez návrhu | - | Nevyužívaná malá lesní skládka za hlavní lesní cestou s ruderální vegetací s koberci netýkavky malokvěté a s nálety KL, BK, TR, ořešáku. Bez managementu, maximálně svépomocí odstraňovat ořešák. |
| 632 A a 654 | | 0,03 | | | | | Plocha dočasně bez návrhu | - | krátký úsek větší lesní cesty, bez managementu |

Naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:
1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany)
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení v období platnosti plánu péče neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).